

OBSAH:

SPATŘIL JSFM UFO	1
MONSTRIÁDA, 1984	2
LÁHEV JEMNÉ ARKTURSKÉ - C.C.MacApp ..	4
ASTROFYZIKÁLNÍ PRAXE ANEB ZAMYŠLENÁ HVĚZDA - Otto Sandor	9
PŘEJME JIM ÚSPĚCH - J. Karbusický ..	11
HOROLEZEC; SEN - František Mašek ml.	12
JEDNA Z PŘEDPOVĚDÍ	13
NOVÁ ZÁHADA VESMÍRU	13
HRANICE - Theodore R. Cogswell	14
MELANCHOLY - Vladimír Fabián	17
SLOVO ODPŮRCI	
TEN, KTERÝ ROZDAL VZDUCH - I. Taller	18
ZPŮSOB MYŠLENÍ - Robert Hulínský	19
ČERVENÁ A BÍLÁ - Marek Šíp	21
Stanislav Juhaňák :	
STŮJ, KOUPIJ JSEM SI PSA; ČLOVĚK ...	22
SOUD V MOZKU, MÚSY; BÁSNÍK VE MĚSTĚ PLANETA PŘELUDŮ II; UKOLÉBAVKA	23
JIŘÍ GRYGAR O SCI-FI	24
BUDIŽ SVĚTLO - Horace B. Fyfe	26
LOVCI - Jiří Karbusický	30
MLADÁ GENERACE - J. Karbusický	32
HLÁSKOVÁ KŘÍŽOVKA	32
HLÁSKOVÁ KŘÍŽOVKA UFO	34

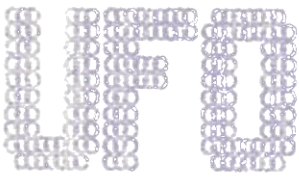
SFK LIBEREC

=====

SCI-FI, sbírka povídek SF pro potřebu členů SFK Liberec;
NEPRODEJNÉ; Vydal : PS při 3. ZŠ, ul. 5. května , Liberec
Náklad: 50; Uzávěrka čísla: leden 1984 ;
Redakční rada: Jiří Karbusický, Jindra Strádalová, SV Dardová

=====

UFO TALÍŘE

je název naší liberecké soutěže. Požaduje od účastníků vytvořit co nejvěrohodnější fotografický "dokument" návštěvy mimozemšťanů u nás na Zemi. Zkušenější se nemusí omezit pouze na letící či přistávající UFO, je možno "vycvaknout" i jejich posádky.

Soutěž je mimořádně málo omezována: formát, barevnost i počet příspěvků je libovolný. Požaduje se pouze zpáteční adresa přiložená k zásilce. A další novota : všichni zúčastnění budou o výsledku vyhodnocení / v srpnu 1984 / písemnou formou srozuměni.

UZÁVĚRKA 31. 7. 1984. Příspěvky se posílají na adresu :
J. Karbusický, Pertoltická 264/ IV, 471 24, Mimoň.

Kdo ze zájemců nevlastní knihu ZÁHADY LÉTAJÍCÍCH TALÍŘŮ - Ing. V. Patrovský, nechť si ji sežene. Bude pro něj znamenat důležitý zdroj inspirace. Stejně tak i časopis 100+1 číslo 20/83. Protože ten je méně dostupný, text článku PODVOD S MIMOZEMŠŤANY s menší úpravou uveřejňuji:

"Klaus Webner z Wiesbadenu se svými přáteli se pokouší napodobovat údajně pravé snímky létajících talířů. Modely startují bez silných motorů, jen tak z ruky. Pak je fotografují a vzniklé snímky porovnávají s důkazy ufologů. Trdí, že se navzájem podobají jako vejce vejci."

Pro nás jsou zajímavé jejich metody :

"Vyfotografovat záhadné létající talíře není problém ani pro fotografy amatéry. Používají se většinou poklice, kuchyňské potřeby, hračky, dobře poslouží i poklop na kávovou konvici, lis na citrony, nebo podšálky. Fantazii se meze nekladou.

Člověk ani nemusí být příliš šikovný, aby dostal létající talíř vysoko na nebi: Model potažený hliníkovou folií se přiváže na tenké vlákno. Oboje se pověsí v určité vzdálenosti od kamery na provaz napjatý mezi dvěma fyčemi zabodnutými do země. Denní světlo prosvítí nylonové nitě a na fotografii pak po nic není ani památky.

Ten, kdo zrovna není rozený kutil, si může vyjít jen tak na číhanou pouze s fotoaparátem. Předměty podobné létajícím talířům se najdou v každém městě, mohou to být například sirény namontované na střeších domů nebo na stožárech či pouliční lampy. Fotografují-li se z určité vzdálenosti a překrývají-li se podpěry šikovně větvemi blízkého stromu, vypadají přesně jako právě přistávající talíře.

Chcete-li si pořídit exkluzivní snímky, nemusíte kvůli tomu ani opustit vlastní dům. Postačí vám typický obrázek z kalendáře se zasněženou krajinou a silueta talíře vystřižené z hliníkové folie. Ufo se položí na libovolné místo na obrázku a obojí se ofotografuje. Bleskem ze strany docílíte dokonce i světelných efektů, které vypadají, jako by létající talíře vydávaly podivné záření.

Často se používá i postup s dvojitou expozicí. Nejříve se vyfotografuje nějaká krajina. Při druhé expozici se do krajiny včlení tajemný předmět, který pak vypadá jako průsvitný. Zvláště působivé jsou noční snímky, do nichž se vmontují světélkující body.

Dalším používaným trikem je skleněná tabule

Z kartonu se vystřihnou různé velké létající talíře, které se přilepí na skleněnou tabuli. Ta se pak postaví někde na louce a fotografuje. Aby se zamezilo světelným reflexům skla, fotografuje se otvorem v černém kartonu. Na takto vzniklých snímcích se pak papírové Ufo tajemně vznáší nad krajinou. Skleněná tabule je na snímku samozřejmě neviditelná.

Model Ufa je možno také jednoduše vyhodit vzhůru. Výsledek pak už záleží na pohotovosti fotografa. Dlouhou expozicí vznikají velice zajímavé nejasnosti objektu.

Všechny tyto triky předpokládají pokud možno co největší hloubku ostrosti. Proto jsou objektivy při takových snímcích nastaveny na clonu 16 nebo 22. U pevných modelů není přítom potřebné další osvětlení."

A jeden postup uvedu ze své zkušenosti: Je možno využít negativ krajiny focené třeba někde na dovolené UFO se přidá dvojitou expozicí až při osvětlení fotografického papíru zvětšovákem. Negativ pak sice nesouhlasí s fotografií, ale o to nám přece nešlo.

G. C.

Teplický sci-fi klub vyhlašuje soutěž, ke které není zapotřebí tvůrčí úsilí, ale kde si i přesto přijdou bystré hlavy na své.

Úkolem je uvést název díla / v němž se ta která nelidská bytost vyskytuje/ a jméno autora. Bližší požadavky jsou u některých charakteristik připsány v závorce.

Uzávěrka soutěže je 31. května 1934. Úspěšní řešitelé budou slosováni a odměněni. Adresa: Jindra Strádalová, Duchcovská 144/44, 415 03, Teplice.

NELIDSKÉ BYTOSTI Z DĚL SCI-FI :

1 - REJNOKRÁLÍK

Pravděpodobně býložravec, barvou králík / bílá/, nemá nohy, létá těsně nad terénem na huňaté bláně, na předním konci má hrozen očí podobný ostružině, je částčkou mozku meta-intelligence planety 3/12/Ceti.

/Uvést název sbírky povídek a jméno autora./

2 - SKOGAMANDRA

Společenství rostlin pokrývající téměř celou planetu. Rozumné, nepřátelské k modrému pilotovi z létajícího disku. Naštěstí přátelsky nakloněné Pozemšťanům.

3 - R. DANIEL OLIVAW

Jedná se o robota, který je k nerozeznání od pravého Vesmířana. Svému pozemskému kolegovi - Eliáši Baleymu - pomáhá řešit kriminální případy. /Není potřeba uvádět oba romány./

4 - CHODÍCÍ ROSTLINA

Má shodné jméno s plynnou mlhovinou M20 ze souhvězdí Střelce. Sloužila jako výhodná surovina / krmivo pro dobytek, lisováním olej/ až do chvíle, kdy lidstvo postihla katastrofa. Pak se rostlina postarala o několik čtenářky při-
tažlivých hororových situací. Chodí na třech "nohách", má vystřelovací žahadlo a je svým způsobem rozumná. Komunikuje chřestěním proutků o stonek.

5 - PAVOUK

Veliký asi jako dospělý člověk. Kulovitá hlava, pak hrud' připomínající spíše krk, pod ním koule trupu jakoby zavěšená na čtyřech doširoka rozkročených nožkách, zprohýbaných do tvaru velkého písmene M. Další čtyři končetiny má umístěny o něco výše. Na nohou vždy 3 drápy, na "rukou" osm vícečlankových prstů. Hlava je lysá, cementově šedá, 8 očí ve dvou řadách vyzářuje zelené světlo. Ústa jsou bez zubů. Nos i ušní boltce chybějí. Je inteligentní.

6 - DVOJČÁCI

Jedná se vlastně o méněcennou mutaci rozumných obyvatel planety: Z velkého, neforemného, holého těla ční téměř dětský trup; malé tělíčko, bledě žilkované, a plochým obličejíčkem, bezokým, s otvory nozder.

7 - KŘEMÍKOVÍ LIDE

Nenahraditelní vojáci pro radioaktivně zamořené oblasti - apatičtí k dávce přes 1000 rentgenů za hodinu. Nezranitelní střelbou. Normální teplota je pro ně 60°C. Nejsou schopni rozmnožování. Po vypití obyčejné vody se mění v kamenné figury.

8 - FOT

Výňatek: "Na kusu zkornatělé kůže, která se povalovala v rohu místnosti a které jsme použili jako součásti improvizované barikády, sedělo něco hrozného. Vypadalo to jako komár velikosti kondora, jenomže to místo těla mělo jakýsi svislý pytlíček, z něhož vystupovalo v podivných odstupech šest noh a místo křídel metr dlouhá / a nejspíše ještě delší / husí brka, porostlá jemným chmýřím. Oči jsme neviděli - ale v tom fofru nebylo ani divu. Připadalo mi, že ta potvora vydávající divný šumot, jako když se otáčí pořádně velký ventilátor, má místo očí dvě hluboké jamky. Později se to, mimochodem řečeno, potvrdilo."

/Uvést příslušný díl trilogie jméno autora./

9 - JESKYNNÍ NETVOR

Nejvyšší z Marnerů jej využívají jako propagandistický trik. Má věčně hlad, inteligenci žádnou / přestože mu mozek není upírán/, bez očí, tlama s nestvůrnými čelistmi, tykadla a klepeta. V rozporu s tím autor, chvíli před netvorovým skonem otráveným nožem hrdiny, popírá centrální nervový systém.

10 - PIJAVICE

Podobají se obrovitým pulcům. Ohebné, nečekaně pohyblivé, dokážou skákat na vzdálenost několika desítek metrů. Jejich tělo pokrývají rezavé tvrdé štětiny, směrem k hlavě se trychtýřovitě rozšiřují, kulatou tlamu mají vyzbrojenou množstvím velkých plochých trojhranných zubů. V románu je v jedné kapitole popsána kruhová leč uskutečněná osadníky Marsu.

J. S.

C.C. MacApp

29. 4. 2017

předseda náměstkům a oblastním ředitelům
věc: Nedbalé zacházení s informacemi

Správní rada mě požádala, abych vás upozornil na povážlivou lehkomyšlnost v zacházení s informacemi v majetku společnosti. Až příliš neopatrně se mluví o plánech společnosti, výdajích, technologiích a vzorcích. Správní radu silně znepokojila skutečnost, že se konkurenční lihovar mohl dovědět o naší nejnovější reklamní kampani, podepřené kvalitami našich báječných lahví na whisky z tvrdého dřeva, ještě před zveřejněním podrobností. Tento únik informací nás nutí k výdaji dalších miliónu dolarů, aby si veřejnost uvědomila, že popisované požitky skýtá pouze speciální dřevo a originální vnitřní desing našich lahví.

Samozřejmě chceme udržovat a podporovat dobré pracovní vztahy a spolupráci mezi odděleními, nicméně považujeme za žádoucí menší bratříčkování personálu různých oddělení. Tuto záležitost je přirozeně třeba řešit citlivě.

Technický personál přestane prozrazovat detaily technologií a materiálů odbytářům. Účtárna a odbyt přestanou mluvit s výrobou a výzkumem o prodejních cenách, ziscích, platech, provizích atp. Nákup nebude prozrazovat odbytu a výrobě možnou nebo skutečnou fluktuaci na trhu surovin.

Tato ustavičná užvaněnost vyvolává obavy a nespokojenost a značně poškozují zájmy Mezihvězdných lihovarů s.r.o.

Věnujte této záležitosti osobní pozornost a taktně získejte pro spolupráci i své podřízené.

Se srdečným pozdravem

K.O. Umess
předseda

12. 5. 2017

hlavní zásobování výrobnímu náměstkovi, Arktur V
věc: Požadavek na tužky, V-744-6-2129

Předmětný požadavek patrně zkomolen subprostorovým přenosem. Zní na 500.000 tužek střední tvrdosti z cedrového dřeva, žlutě lakovaných, s červenými gumami. Kolik jich vlastně chcete?

S.H.Towral

14. 5. 2017

výrobní náměstek, Arktur V, Hlavnímu zásobování
věc: Požadavek na tužky

Půl miliónu souhlasí. Zároveň žádám o další půlmilión a o deset tuctů ořezávek, takových, co se dají přidělat na zeď. Zajistěte, aby byly kvalitní a neopotřebovávaly se. Na barvě ořezávek nezáleží, ale tužky musí být přesně podle požadavku. Zásilku zašlete v požadovaném termínu.

Otto P. Rooser
výr. nám.

17. 5. 2017

hlavnímu zásobování výrobnímu náměstku, Arktur V

věc: Tužky

Stále si nejme jisti, zda čísla souhlasí, a pokud ano, nebudeme asi moct vašemu požadavku vyhovět. K čemu potřebujete tolik tužek a ořezávek?

S.H.Towral

19. 5. 2017

výrobní náměstek, Arktur V, hlavnímu zásobování / k rukám S.

H. Towrala /

věc: Zdržování požadavku a obstrukce

Jestli ty tužky nemůžete odsouhlasit sám, tak to dejte starému a zároveň ho informujte, že kvóta dřevěných lahví z prvního měsíce nebude dodržena z toho důvodu, že zdržujete můj požadavek. Zároveň ho požádejte, aby vám vysvětlil, že je vám prdlajs po tom, na co ty tužky potřebuju. A co se týče těch ořezávek, tak s nimi chci ořezávat ty tužky.

Otto P. Rosser

20. 5. 2017

přepravní oddělení výrobnímu náměstku, Arktur V

věc: Spěšnina, č. 2017-V-93952

Dnes ráno vydodávám speciálem váš požadavek na milión tužek a deset tuctů přezávek. Společnost to přijde navíc na 17.000 dolarů, abyste je dostal v požadovaném termínu. Kdybyste se byl s tímto požadavkem obtěžoval o pár dní dřív, bylo by to za běžné přepravné.

D.U.Lessity
přepravní referent

25. 5. 2017

ředitel pro výzkum výrobnímu náměstku, Arktur V

věc: Žádost o vyvinutí nové technologie, k čj. V-2016-37

Urgujete pokrok v předmětném projektu. Žádost jste zaslal před necelými třinácti měsíci. Na tento projekt byla vynaložena značná část pracovní kapacity našich laboratoří a byly vyvinuty četné slibné tuhy. Avšak vzhledem k jiným naléhavým úkolům i vy sám jste měl četné jiné požadavky/, ke snižování stavu zaměstnanců a zkracování rozpočtu se tento projekt opozdil. Máme mu dát prioritu A nebo sned B ?

Zmíněný projekt se týká technologie vyhlubování dřevěných špalků při zachování komplexity vnitřní plochy. /Předpokládáme, že se jedná o něco, co již produkuje/ Velice by nám pomohlo, kdybyste nás informoval aspoň o konečném produktu. Z vašich neúplných specifikací se pouze můžeme dohadovat, že jde o jakousi nádobu na potraviny. Pokud tomu tak je, měl byste nám podat správu, abychom si mohli vyžádat povolení na federální a interstelární správě potravin a léčiv. S povinnostmi společnosti ve vztahu k poživatinám jste nepochybně dobře obeznámen.

Všechny vzorky špalků, které jste nám zaslal, jsme spotřebovali. Vzhledem k tomu, že výslovně uvádíte, že jiné dřevo se nehodí, můžete nám zaslat další vzorky?

dr. W. E. Dator
ředitel pro výzkum

29. 5. 2017

vedoucí odbytu předsedovi
věc: Projekt Dřevěné láhve

Jak dobře víte, jsme připraveni vrhnout tu věc na trh. Televize a ochutnávky jsou už připraveny a může se to rozjet. Je nemyslitelné, že bychom si teď měli sednout na zadek jen proto, že výrobek není včas hotov.

Ptal jsem se Otty na Arkturu, kdy ta zásilka dorazí. Přikládám fotokopii jeho odpovědi, která se zdá být negativní. Víím, že okamžitě pochopíte vážnost situace. Byl bych rád, kdybyste tu věc osobně přešetřil.

K. Shaft

2. 6. 2017

výrobní náměstek, Arktur V, předsedovi
věc: Ty zatracený dřevěný flašky

Jasný, šéfe. Budou.

Otto

3. 6. 2017

hlavní účtárna výrobnímu náměstkovi, Arktur V
věc: Tužky a ořezávátka

Jak je vám jistě známo, musí být tyto položky vedeny v provozní režii. Omylem jste však uvedl měsíční spotřebu tužek a ořezávek ve výrobních nákladech.

Vracíme vám provozní výkaz za měsíc květen 2017. Obraťte ho opravte, abychom mohli vaše květnové výkazy postoupit ke schválení.

D. U. Plickat

6. 6. 2017

útvár zvláštních úkolů / důvěrné předsedovi / do vlastních rukou/

věc: Výrobní náměstek, Arktur V

Otto se chová nějak divně. Měl byste ho vystřídat. S ústním hlášením dorazím popozítří.

3. 6. 2017

předseda výrobnímu náměstkovi, Arktur V
věc: činnost na Arkturu

Co se děje, Otto? CO JE TO SAKRA TUŽKONÁTEK?

3. 6. 2017

náměstek pro prověřování efektivnosti nákladů předsedovi
věc: Úspory

Mohu se pochlubit některými nedávno dosaženými úsporami, a unitě oceníte jednu zvláště podstatnou položku.

Některé z našich poboček vykazují značnou spotřebu klasických tužek. V součinnosti s našimi plánovači se mi podařilo objevit novou experimentální tužku, která byla nedávno uvedena do výroby a která je při nákupu ve velkém téměř o 9% levnější. Tato tužka je namísto z prvotřídního cedru zhotovena z umělé hmoty vytvarované kolen tuhy. Tato umělá hmota je vyrobena z pilin odpadového dřeva a spojena syntetickým kličem. Pokud tomu rozumím, úspora spočívá v opotřebování náhradního obalu namísto dřívějšího ořezávání a strouhání.

Neustále máme na zřeteli další an.snižování nákladů a s ním spojené zvyšování zisku. Snad nám můžete trochu té chlouby odpustit, jsme-li úspěšní jako právě v tomto případě.

S. P. Orzilack
náměstek

11. 6. 2017

Bývalý výrobní námětek, Arktur V, předsedovi
věc: Tužkonátky

Přikládám výpověď, kterou zdůvodním, dokud budu moct psát.

Za prvé mi dovolte, abych vás informoval, že zásilka plánovaných 250.000 lahví nedorazí. Jsou sice připraveny k odeslání, ale až o nich uslyšíte, patrně se vám nebude chtít plýtvat náklady na přepravu. Můžete je tedy klidně zanechat.

Za druhé vám vysvětlím, co je to ten tužknátek. Je to jednoduché jako facka. Ty ztracené lahve se dají vyrobit jednoduše tak, jak byly udělány původní vzory, a kdybych věděl, jak se dělají, všechno by bylo jinak. Převládající rasou na Arkturu V jsou zhruba pět centimetrů velcí inteligentní termity. Zhotovují všemožné výrobky ze dřeva a obchodují s nimi po celé Galaxii. Mají umělecké sklony a svým způsobem jsou to i dobří vědci. Jejich dřevěné lahve mají přesně to správné chemické složení a něco ve vzorku vnitřní plochy, co dodává naší whisky to propagovanou lahodnost a zvláštní opojnost.

Jak víte nebo nevíte, už rok se snažíme zvednout výzkum ze zadku, aby vyvinuli nějaký mechanický způsob vydlabávání lahví, ale na nic nepřišli. A když se termín blížil, vzal jsem tu věc do rukou a uzavřel s termity smlouvu o díle. My uděláme povrchovou úpravu, oni se prokoušou hrdlem a vytvoří požadovaný vnitřek.

Asi po čtyřech měsících jsem si všiml, že se něco děje kolem obyčejných pozemských tužek. Jsou zde považovány za velkou pochoutku. Postrouháme tužku krom gumy a mosazného kroužku. Někteří termity to radši bez gumy. Jiní zase s gumou nakrájenou na plátky nebo rozetřenou jako česnek v hamburgeru. Tužkonátky podáváme mezi dvěma plátky běžného místního dřeva namísto země.

Kašlou na pozemskou měnu, když mohou mít tužkonátky.

Ve svých požadavcích jsem byl proto důkladný, upřesnil jsem druh požadovaných tužek a všechno, ale nějaký trouba do toho začal štourat a zaslal mi nějaký nový druh, vyrobený zřejmě z pilin, a ne z dobrého aromatického cedru. Když ty nové tužky přišly, nikdo si ničeho nevšiml, dokud nebylo mezi termity rozděleno přes sto tisíc tužkonátek. Já byl zrovna v horách, kde jsem dohlížel na těžbu dřeva.

Řeknu vám, šéfe, že kdybych to neviděl, tak bych tomu něvěřil. V těch tužkách bylo něco, co ty termity úplně ožralo a nadělalo z nich oplzlíky. A to se vyjadřují ještě moc mírně. Vzpomeňte si na tu nejstrašnější opici, kterou jste kdy měl nebo viděl, znásobte ji deseti a představte si, že trvá sedm až osm dnů.

První den ještě ušel. Vykusovali si pornografické obrázky a nápisy ne všechny dřevěné budovy a řadu vybavení vyřadili z provozu. Druhý den se pustili do spisů a všechny je sežrali. Normálně na papír moc nejsou, ale byli jak dělo. Třetí den zaútočili na personál. Zlí nebyli pouze hraví. Jedním z jejich oblíbených žertů bylo prokousat se potichu sedadlem dřevěné židle, a pak...

To všechno by se dalo ještě vydržet. Čtvrtý den jsme však zjistili, že se pustili do vnitřků lahví.

Nevím, co tam dělali, ale výsledek vám popsat můžu. Vesmete-li dobrou whisky a nalejete-li ji do láhve, dojde během jednoho dne k těmto změnám:

- 1/ obsah alkoholu klesne na nulu,
- 2/ whisky dostane hnusně zelenou barvu,
- 3/ a chuť má strašnou. Dá se to přirovnat jedině ke zkaženým slanečkům v octu.

Děly se i jiné věci, ale nemám čas je popisovat. Když to vezmeme kolem a kolem, jsme rádi, že jsme vyvázli životem. Skrývám se. Termití vláda vypsala cenu na mou hlavu. Rovněž se vyhýbám svým bývalým lidským podřízeným, kteří mi zřejmě všecko kladou za vinu. Hledali dokonce i provaz, ale opili termiti naštěstí všechno rozkousali.

Hned po odeslání této zprávy vyrazím do hor. Beru si dva krajíce chleba, které se mi podařilo ukrást v kantýně a deset originál vzorků lahví s dobrou whisky. Taký nám v batohu pár tisíc starých cedrových tužek. Doufám, že až se to trochu uklidní, tak s nimi usmírím úřady nebo podmáznu někoho kdo mě dostane na kosmodrom. Asi to vezmu na Malý Magellanův oblak nebo tam někam.

Za tu whisky mi strhněte plat za poslední měsíc.
Sbohem a mnoho štěstí.

Otto P. Rooser

15. 6. 2017

předseda náměstkům a oblastním ředitelům
věc: Vnitrospolečnostíní komunikace

Stupidita některých našich zaměstnanců občas přímo hraničí se zradou. Mám na mysli katastrofální a naprosto neodpuštělné zhroucení koordinace mezi jednotlivými složkami v nedávném zacházení s požadavky našeho bývalého zařízení na Arkturu V.

Jak můžeme prosperovat nebo se vůbec udržet na hladině, když pravá ruka neví, co dělá levá ?

Samozřejmě nechceme riskovat tajemství cenných vzorků nebo technologií, rovněž nechceme, aby se neopatrně rozšiřovaly informace o plánech, nákladech, odměnách atp. Požadují však, aby každý z vás ...

+++++

A Flask of Fine Arcturan

in: The Nint Galaxy Reader, edited by Frederik Pohl,
Fan Books Ltd, London 1970

Přeložil: J. Hlavička

OSTRÁVSKÝ VÝZKUMNÝ ÚSTAV
PRAHA
ZÁMYSLENI
VÝZKUM

Otto Sándor
SFK Teplice

Tělem mi prolíná mírné
chvění. To můj souseď mi
o sobě podává zprávy.
Na čase, je už dost starý, náfuka.
Vlastně je mým sourozencem / na
tento pojem jsem hodně hrdý, přišel
jsem na něj sám v době klidu, kdy
mchu uvažovat bez vyrušení/. Už ani
pořádně netopí, zato si zabral větší část prostoru. Vypadá ve
zvětšení jako ty směšné seskupeniny, s nimiž si občas vyměním
zprávy.

V dobách klidu mám čas na přemýšlení. Například v před-
minulém klidu jsem dospěl k závěru, že všichni, jak tu jsme,
tak jednou skončíme dost podobně. Zachytil jsem důležité in-
formace, ne jedině svého druhu, ale dřív jsem jim tak dobře
neporozuměl. A přitom vyvodit závěry tohoto typu je tak jedno-
duché !

Kvazisoused žil s partnerem dosti dlouho, měli se snad
i rádi, pokud může takovýto stav vůbec nastat. Darovali si na-
vzájem několik partnerských dotyků. To já nemohu. Žádný souseď
není tak blízko mě, abychom výměnu mohli uskutečnit. A pak,
není o co stát. Partner kvazisouseda si náhle ponechal více
než snesl, prskl a už s ním přestala být rozumná řeč. Uzavřel
se do sebe, žádné zprávy nám ani svému dlouhověkému partnerovi
nepodává. Kdyby si kvazisoused nestěžoval na nevyrovnané
tlaky, ani bychom nevěděli, že měl kdysi společníka. Hrůza
mnou otrásá, vzpomenu-li si na poslední okamžiky jeho vníma-
telnosti ve všech družích spojení. Měl v podstatě krutý, leč
krátký konec. Jen ve středním pásmu je slyšet zvýšený šum. Ta-
kovýchto konců je v životě hodně. Naštěstí se rodí i noví sou-
sedí a kvazisousedí, ale ještě jsou hloupí, asi jako já v do-
bách mého mládí.

Co mi to dalo za práci, abych po prvopočátečních chy-
bách se zapojil do okruhu a vysílání. Teď už vím mnohem víc.
O sobě i o jiných. Musím si přiznat, že nejspíš skončím tak,
jako valná většina sousedů a kvazisousedů. Až si nebudu umět
ani zatopit, nebudu moci žít plným životem, scvrknu se. Scvr-
knu se a pomátnu. Budu bláznit zrovna tak, jako ostatní v
tomto věku. Mrzí mě, že z jejich vysílání nejde nic rozumného
vyčíst, je pomatené a jen ruší příjem od ostatních. Za chvíli
mi skončí období klidu a musím ještě vyslat výsledky mých
úvah. Pak přijde období, které ještě nedokážu plně zvládnout.
Energetická pole se mi zauzlují, zamotají a přeskupují. Jediná
pomoc proti nim je vyslat na patřičných místech v patřičný čas
více záření a hmoty. Je pravda, že tím ztrácím. Ale mám aspoň
na chvíli klid. Cenný klid k přemýšlení ...

Ach, další kvazisoused skončil život. Úplně se zhrou-
til. Škoda, třeba by si rád poslechnul mé vysílání. Měl to po-
měrně rychlé. Proč mi jen stále hučí v mysli jeho poslední in-
formace? To, že naše seskupení je nuceno polem energie cestov-
vat kolem centra, to vím již dávno, že takovýchto společenství
je víc, to také vím, vždyť nejdnou jsem se snažil navázat

spojení s naším nejbližším ultrasousedem. Zatím marně. Jejich vysílání je příliš nekoordinované, než by mě mohli slyšet. Ruší se navzájem, zrovna tak jako my. Jednou se snad dohodneme a vyšleme jim zprávu o nás společnými silami.

Taky by mě zajímalo, co dělají ta malá směšná tělíška poskakující kolem mne. Jejich pole příjemně šimrá, ale tím odvádí od práce ...

... Už se blíží konec období klidu. Tentokrát to bude asi horší než minulých pět období... období... třeba období zmatku. Doufám jen, že si s ním poradím lépe než minule, kdy jsem si chybným přesunem pole částečně vymazal blok informací o mém nejbližších okolí. Takováto nehoda se nestává často, zato dlouho trvá, než z opětného pozorování sestavím celek... Jejej, už to začíná!! Ve středních šířkách se to začíná pěkně motat... Pak se zmatek postupně přenese k rovníku a tam se s ním vypořádám aspoň na krátký čas za cenu přehození pólů silového pole ... Takže ...

- - - - -

"... Takže tentokrát nám nic soused nevyslal." Zabručel monotónně partner partnerovi.

"Asi ho postihnul duševní záchvat dříve a ve větší míře, než dokázal odhadnout, "zněla odpověď.

"Oba jste blbí, písklo jim do myšlení. "Je to náhodou můj největší kámoš. I když podivín." To se přihlásil o slovo jejich odloučený partner.

- - - - -

... Na hvězdárně u dalekohledu s návštěvníky:

"Podle předpovědi by měla být tato začínající perioda sluneční činnosti dosti výrazná. Ve středních šířkách se objevily poměrně velké skupiny skvrn. Má někdo na závěr prohlídky nějaký dotaz?"

"Je odtud vidět Proxima Centauri?"

"Není. Je vidět až z jižnějších zeměpisných šířek. Patří do systému tří hvězd. Alfa Centauri je blízkou dvojhvězdou a Proxima obíhá kolem nich v poměrně značné vzdálenosti."

PRÁZEŇ

JIM

Jiří
Karbúsický
SEK
LIBEREC

USA

Svět si rozhodně takový
konec nezasloužil. Tedy svět
- pouze jen planeta s názvem
Země - ale pro druh homo
sapiens znamenala v té době
všechno.

Stala se totiž tato věc:

Z neznámých důvodů bylo během kratičké doby zavaleno jedno městečko v Čechách záhadnou polotekutou hmotou. Kdyby se pohroma nerozšířila, stála by světovému tisku jen za několik řádků daleko od titulních stran. Ale opak byl pravdou. Hmota nebývala neuvěřitelným tempem.

Samozřejmě se o ni hned začali zajímat vědci. Výsledky chemické analýzy se však překvapivě odlišovaly od všech předpokladů a navíc měla hmota jednu neuvěřitelnou vlastnost - dala se bez jakýchkoliv úprav konzumovat. Vysvětlení záhady se tím odsunulo mimo lidské možnosti.

Jako první se vzdali iniciativy astronomové - kosmický původ zcela vyloučili. Vulkanologové odstoupili vzápětí po nich - sopka podobných vlastností nemohla existovat. Postupně se vzdávali další odborníci.

Jen ekonomové skákali samou radostí. Jim bylo úplně jedno, jak ke všemu došlo. Pro ně představoval tento jev výhodný vývozní artikl. Evropa se stala "obilnicí" světa.

Velice brzy však zjistili, že ačkoliv z té hmoty už dělali dokonce i drobení pro raky poustevníky, všechno je málo. Pozemská biosféra prostě nebyla schopna podobné množství spořádat.

A tak byla zaplavována další a další města. Cesty se ucpávaly množstvím uprchlíků, kteří - po mimořádném zasedání OSN - měli volný vstup do okolních států.

V této době si svět uvědomil velikost nebezpečí a začal se zuřivě bránit. Nejprve použil běžné prostředky, vzápětí po nich méně běžné, urychleně pak tajné a téměř souběžně s nimi supertajné. Nic nepomohlo. Všechny zbraně - A, H, N, B, F, L, M, P, S, V, Z zklamaly. Zároveň se jejich přičiněním stalo území od polárního kruhu k Severní Africe a od Portugalska k Uralu neobývatelné. Povrch Země pokrytý záhadnou hmotou byl jen o málo menší.

Lidstvo propadlo panice. V jednotlivých zemích museli do čela vlád nastoupit vojáci a nastolit klid. Záchrana přece byla možná: Klasické loďstvo sice ve hmotě vázlo, ale plavalo! Prakticky všechen průmysl

se proto vrhnul na výrobu umělých ostrovů, nebyla to však jediná možnost záchrany životů. Na povrchu pevné země a pod ním se budovaly navzájem propojené úkryty s východy na vrcholcích horských štítů. Čím výš, tím líp. Nikdo nemohl vědět, kam až hmota vystoupí.

Dnes je už po všem. Téměř celý povrch Zeměkoule je pokryt nehybnou masou. Původní moře ji jen mírně rozředilo. Mimo umělé ostrovy a podzemní úkryty existuje život pouze v několika málo formách. Některé druhy však zaznamenaly obrovské přemnožení - například ptáci. Na všem, co plave mají svá hnízda. Někteří vědci usuzují, že budoucí pevniny budou tvořeny právě z jejich trusu. A nejen z jejich. Lidstvo jim v této oblasti pomáhá ze všech sil.

Stále se doufalo, že se situace dříve nebo později sama vyřeší jakousi přirozenou rovnovahou mezi tvorbou jedlé látky a její spotřebou živými organismy. Podobný stav však nebyl východiskem. Bylo nutno nalézt účinný způsob, jak zamezit vytváření nové hmoty. A tak se podnikaly expedice k epicentru a zkoušelo se tam prakticky všechno. Některé experimenty byly doslova kuriózní a hraničily s čirým zoufalstvím. Jeden takový právě probíhá a my jsme jeho svědky. Nutno si ale položit otázku: Je skutečně tak naivní? Na první pohled snad ano: Ale pozorujme:

Miniaturní umělý ostrov křížuje nad epicentrem a vleče po dně podivného moře supervýkonný reproduktor. A nahoře, v malé kabině, sedí skupina Čechů střídající se u mikrofonu. Opakují až do ochraptění stále tutéž větu:

"Hrnečku dost!"

Lze jim snad nepřát úspěch?

HOPOLEZE

Franta
Mašek
KZG
PRAHA

Za chvíli bude vrchol jeho, co to jen dalo úsilí. Připadal si jako Messner. Tu jeho "somatické ucho zachytilo signály. Čím An to dokázal, Čím An je nejlepší, znělo éterem. Tělem se mu rozlil pocit naprosté spokojenosti a dokonalosti. Jen kdyby ti tvorové pořád neútočili. Jako by je lákala jeho krev. Naštěstí si vzal, podobně jako tomu je u lidí, cepín ...

Nadechl se z plna hrdla a udělal symbolický poslední krok. Je slavný. Tenhle prvovýstup ještě nikdo nemá! Ani světoznámý Messner! Nad sebou spatřil krásně modré nebe. Chvíli to snad ještě vydrží?! Ale jenom chvíli, cítil totiž, jak to začíná nahoře pěkně foukat a taky jak mu zvolna osychá pokožka. Naposledy proto pohlédl na své odřené tělo a zahájil sestup. Jeho spokojené pískání svědčilo o maximální spokojenosti. Co víc byste taky chtěli od delfína - alpinisty?

Franta Mašek
KZG PRAHA

SEIT

Byla to dobře osvětlená nevelká místnost, připomínající celu. Ivan marně vzpomínal, jak se sem vůbec dostal. Moc místa zde ostatně nebylo.

Mnohem hůř než nedostatek prostoru ho však dráždilo ostré

dosažení určité meze se vytváří černá díra. Černá díra je však schopna " vypařování" / teorie S. W. Hawkinga /. Po úplném vypaření / zdůrazňuji úplném / deformace mizí. Zdánlivě se zde nedá nic nového objevit. Jenomže R. Fand namítá: "Není tomu tak vždy." Znovu se vraťme k extrémně deformované rovině. Ona přetvořená část totiž přímo ponouká k tomu, aby se na ní udělal uzel. Těžko si sice představit, jak by podobná situace vypadala v reálném prostoru, ale věřme tomu, že by P. Fand do obhajoby této myšlenky bez dostatečné opory v matematickém aparátu nešel. Černá díra při nedostatečném přílivu hmoty nemizí. Vytváří se stabilní nehmotný gravitačně aktivní objekt, který lze od původní zhroucené hvězdy jen těžko odlišit.

Na závěr se jen s podivem ptám: Proč pak tato myšlenka musela čekat na svoji premiéru tak dlouho? Vždyť obrázek v Tušení souvislostí viděl prakticky každý z nás.

G. C.

Theodore R. Cogswell

Ostatní se tužili v Centrálním parku sbíráním bedýnek, ale my jsme se

zdejchli. My, to je Hank a já. šli jsme na Sedmadvacátou rozbíjet okna, ale nebylo z toho nic, protože všechny už byly roztráskaný. A tak jsme vlezli do baru Elita a šmejdili jsme v koutech po zapomenutých věcech. Hank nakonec našel pod hromadou stropní omítky a zbytků, který už nestály za spálení, takovou tu platikovou nezalohovanou flašku, která nedělá ten správnej kravál, když se s ní majzne o zeď.

Ještě chvíli jsme hledali, ale pak jsem se mrk na ulici. Kdy jsem viděl, jak se stíny zkrátily, začal jsem mít nahnáno. Pálení začíná v poledne a moc času už nezbyvalo.

"Nejlepší bude, když se zašijem někam nahoru," povídán. "Slejt se ze sběru je jedna věc, ale jestli si Matka všimne, že tam nejsme v hodině zapalování, pak je průšvih."

Hank se mi vysmál.

"Bude celá paf, než aby si něčeho všimla. Tohle je její den. Příležitost je příliš senzační, než aby utrácela čas sčítáním chudáčků, co dělaj zadní voj klaky."

Moc mě to neuklidnilo. Víte, netrval jsem sice na tom, že bysme tam měli jít, i když Matka tvrdí, že to kalí charakter. Matky mluvěj jednom kuse o Charakteru, o Vlajce, o Posvátnosti Americkéjch žen a jiných podobných nesmyslech, ale zjišťuju, že při oslavách Svátku Matek skončí na hranici vždycky jen ti maličcí. A já jsem maličkej.

Velkej Harry hřeší s Matkou skoro každou noc vod tý doby, co se narodil v Rodině, ale nikdy to nebylo zapsaný do knihy. Zatímco Ota se dal nachytat, jak jsem to Hankovi předpovídal. Když přišla Hlídka, ani si neuvěřovali jeho nacionálie, šli si pro něj rovnou do pokoje. Hank a já jsme div nevypustili duši, protože v tý chvíli nám bylo jasný, že jeden z nás tří je v tom až po uši. Vod toho rána jsem musel aspoň každějch pět minut šahat na svůj špendlík pro štěstí. Pro případ, že by mi to přineslo štěstí,

"Poslouchej, Hanku, jestli tam nepudem a Matka to zmerčí,

tak je s námi konec. Definitivně."

"No jo, ale představ si, že Ota natáhne brka ještě před zapálením. Už jen tím čekáním mu klidně může vynechat srdce ... a Matka má rada čerstvý maso na nohou."

"Lepší jeden než dva," povídám a tahám ho za ruku, aby vstal. "Pojď, zdrhнем. Jestli nás Hlídka načapá tak daleko na jihu, tak jame ložený!"

Nemusel jsem moc naléhat. Hank se zabejčí, jenom když si myslí, že nic neriskuje, ale jak jsem vyslovil slůvko "Hlídka", hned si řekl, že by to za to nestálo. Moc toho neměl a to, co měl, s tím by si moc nepočal, ale jak se říká lepší něco než nic. A když vám pak dá Hlídka konečně pokoj tak vám nezůstane lautr nic.

Po traverzách jsme se dostali až na Osmapadesátou. Dvakrát jsem sklouzl, ale dobře jsme se k sobě připoutali a Hank ně dvakrát vytáh zase k sobě. Lízt po pokroucených traverzách ve výši pátýho patra není žádná havaj, ale zase se nemusíte obávat, že vás akvizitéři jinejch rodin sestřelej, aby vás šoupli do kastrolu. Munice je příliš vzácná, než aby se s ní plejtvalo palbou ze zálohy na takový smetky a pak, když spadnete z takový vejšky, tak z vás nezbyde nic, co by stálo za to přinýst domů.

Za Osmapadesátou už není kde pokračovat po vejškách, tak jsme to museli vzít kanálama. Dlouho jsme se dohadovali, kdo že má jít první, pak jsme si stříhli a já prohrál. Zanoťoval jsem zpěv příměří, co jsem moh nejsilněji, a Hank mi v referénu basoval. Hank má pěkně zvučnej hlas, ale zase riskuje, že natrefíte na skutečnou osamělou matku na výpravě a že bude, co se týče harmonie, hluchá jako poleno, zvláště jestli si řekla, že klofne pár zbloudilců k založení rodiny. Kdysi útočily jen na velký, takže malej blbeček, když se mu zazdalo a když byl při hlase, si moh špacírovat až na Devadesátou, ale ani o kus dál. Jenže vod tý doby, co bouchla Rada, je dobrý všechno, co ještě dejchá - až na Pomocníky Matek, samozřejmě, který ostatně nikdy neměli velkej význam.

Vylezli jsme na Sedmý, pořádně udejchaný z toho, jak jsme za zpěvu běželi pod dvěma posledními blokama protože v příčný stoce na Dvaasedmdesátý byl nějakej bugr, vo kterej jsme se radši nezajímali. Nenápadně jsme se vplížili do Centrálního parku. Byla malá pravděpodobnost, že si někdo všimne našeho pozdního příchodu, protože všichni by měli bejt zaměstnaný pohledem na Otu.

Jenže voni se na Otu nedívali. Dívali se na Matku. Ota byl zhroucenej u kůlu na hranici v postoji, který dával tušit, že je něco víc než v mdlobách. Srdce mu, přesně jak se Hank obával, vynechalo. A Svátek Matky není svátek, když nemá živýho. Dokonce i Velkej Harry se tvářil znepokojeně a stoup si za některý z ostatních kluků, ale bylo mu to v podstatě k ničemu, protože i když se krčil, převyšoval všechny o dobřejch patnáct centáků. Někdo musí Otu nahradit, a to rychle. Bylo na devadesát pět procent jistý, že Matka chňapne po prvním, koho uvidí, i po takovým pořízkuvi, jako je Velkej Harry.

Ale neudělala to.

Přistoupila k Otovi a plivla mu do obličej, protože ji neměl dost rád, pak na nás zařvala, abysme si stoupli do roddinnýho tvaru. Došlo ke strkanici, protože se každej snažil zdekovat se do poslední řady, ale rychle v tom udělala pořádek. Zašili jsme se s Hankem vzadu a doufali, že než dojde k nám, že já padne do voka někdo jinej. Ale dobře jsme věděli,

že můžem jenom doufat. Podíval jsem se na Hanka a Hank na mě, a i když jsme kámoši a vůbec, mysleli jsme si jedno. Jenže spokojí se s tím, že si ho vybere třeba místo mě, taky moc napomáhalo. Musel jsem jednat... a co nejdřív!

"Na tebe je víc stížností než na mě," ucedil jsem na Hanka. "Bejt sebou, беру roha."

"Matce by se to nelíbilo," zašeptal. "Kdybych jí pokazil svátek, neměla by mě už ráda."

Chápal jsem ho. Teď, když šlo všechno na levačku, jediný, co zbylo, bylo pokusit se udělat jí na její svátek radost. Ale můj názor nebyl taky k zahazení... tedy buď Hank nebo já.

"Jarmile přeběhneš park, budeš v bezpečí, začal jsem znovu. "Hlídka jde zřídka tak daleko na východ, a když se ti podaří nepadnout do pracek samotáčkám, jsi z toho venku." Viděl jsem, že se mu to zamlouvá, ale že mu Matka dělá ještě těžkou hlavu. Byla teď u poslední tady a nevyhnutelně se k nám blížila. Hank dostal tik a obličej mu pod špínou zesinal.

"Nemůžu," řekl. "Mám nohy jak z olova."

Kouk jsem na Matku. Zastavila se a dívala se na nás, řek bych, přemýšlivě. A měl jsem pocit, že se dívá spíš na mě než na Hanka.

"Už tě vymákla, bráško," povídám. "Jestli nezdrhneš hned, tak počítej s pomalým plamenem. Ty bedýnky jsou ještě nasáklé deštěm od večera."

Měli jsme stát v pozoru, ale nevědomky jsem vytáhl z kapsy špendlíček pro štěstí a třel jsem ho palcem, jako vždycky, když jsem nervózní. Je to pozlacený špendlík s takový divným listem. Je na něm něco napsané, ale až později jsem se dozvěděl, co to znamená.

"Je to na tebe, kámo," řekl jsem.

Právě v té chvíli se Matka rozhulákala:

"Ty! Ty, tam vzadu!"

Ukazovala prstem na ně, ale já se rychle otočil na Hanka.

"Vpřed, pochodem vchod, bráško. Maminka tě chce," řekl jsem.

Komicky kníknul a napůl se zhroutil, jako by dostal do břicha. Vykřik jsem a chyt ho pravačkou za ruku a zatočil s ním tak, že se octl tváří k lesu. Pak jsem mu levačkou zapíchl špendlík do zadku.

Přeběhl trávník, a dřív než si kdo moh uvědomit, o co jde, zahučel mezi stromy. Pak Matka zařvala rozkazy a pustila se za ním tlupa hromotluků. Běžel jsem k Matce, vrhl se k zemi a zabečel jsem: "Nezlob se na mě, Matko, snažil jsem se ho zadržet! Bečel jsem, dokud mi nedala okusit řemenu."

Říkal, se nemáš právo," dodal jsem.

Podle očekávání to s ní otrásl a donutilo ji to zabývat se spíš jím než mnou.

"Von že co?" ptala se, jako by měla vatu v uších. "Co že to řek?"

Řek jsem tam nejtráslavějším hlasem:

"Říkal, že nemáš právo pálit své děti, když nedělaly nic zlého."

Znovu jsem se rozbrečel, ale Matka si toho nevšimla. Bez dalšího vodošla.

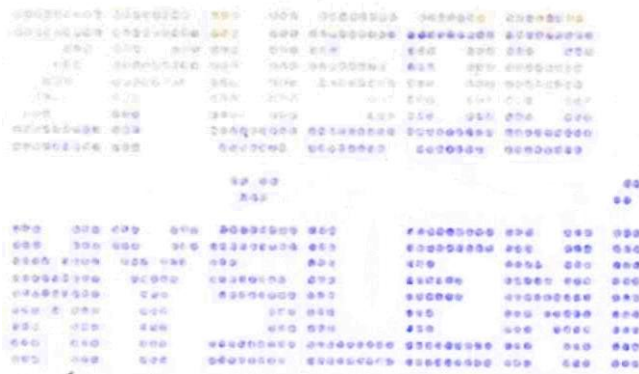
Hlídka přivedla Hanka asi za hodinu, tak dobře ho

ROBERT HULÍNSKÝ, LIBEREC

Astrobioložka Žofie Brabavá přecházela neklidně po řídicí kabině kosmické lodi. S přibývajícími minutami byla stále nervóznější a měla k tomu důvod.

Po nekonečně dlouhé a otravné cestě studeným vesmírem, tak to alespoň Brabové připadalo, zaznamenaly přístroje inteligentní život na blížícím se systému planet. To by také ještě nebyl důvod k mimořádnému stavu astrobioložky. Takovýchto planet potkala jejich výprava na své výzkumné cestě už několik, ale odevšad odtáhli s nepořízenou, neboť se žádnou rozumově nadanou hmotou nedokázali domluvit, natož ji pak pochopit.

Ono je však těžké chtít si například předávat zkušenosti a látkou připomínající usmažené volské oko z řádně odleželých vajec. Na tuto formu života přišla výprava po prvním roce letu a vzájemné dorozumívání skončilo naprostým nezdarem.

S nechutí si Hrabavá připoměla, jak vyskočila z lodi přímo do této rosolovité hmoty, na první pohled jí tak blízké a ve skutečnosti vzdálené jako nic jiného. Zabořila se až po břicho a ostatní členky výzkumné expedice nedopadly o nic lépe. I když detektory jednoznačně analyzovaly myslící formu života, nebyla s volskými oky, posetými všude kolem, žádná řeč. A tak se výprava pobrouzdala tímto intelektem a nastoupila další cestu.

To, že šlo o skutečně myslící život, potvrdila zlovůle této hmoty, která svými rozšlapnými zbytky pocákala celou loď a vytvořila ji tak závoj nesmírného zápachu. Z cákanci, které ulpěly na plášti rakety si neporadila ani její vysoká rychlost, ani meteority bubnující na plášť lodi během další cesty, a v blízkém okolí rakety je teď možno se pohybovat pouze ve skafandru.

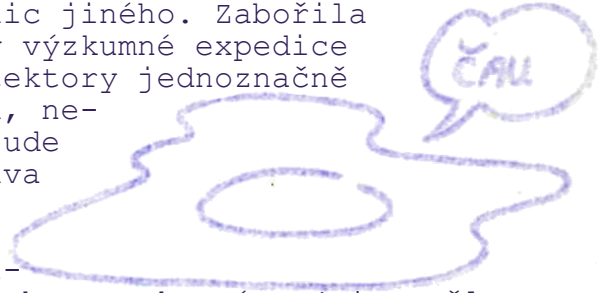
V této chvíli byla však situace jiná. Přístroje signalizovaly inteligentní život a zároveň stejný způsob myšlení s civilizací zastoupenou na kosmické lodi.

"Jak asi vypadají," pomyslela si Hrabová a ještě více znervózněla. Na chodbě se ozvaly kroky přicházející posádky, kterou astrobioložka vzhledem k mimořádné situaci vyrušila v době odpočinku a sezení.

"Hrabová, podejte hlášení!" řekl příkře koordinátor Statný, který jevil zjevné známky nevyspalosti. Mohl si tento tón dovolit, neboť byl velitel a ve své biologické funkci nezastupitelný. Také své nejlepší chvíle s Hrabovou měl už dávno za sebou a od jisté chvíle dával najevo své sympatie spíše jiným členkám posádky.

"Stejný způsob myšlení s naším, veliteli, na třetí planetě tohoto planetárního systému." Hrabová tukla zobákem do klávesnice a na monitoru naběhly konkrétní údaje. Kývaje hlavou, dotčena velitelovým chováním, odešla stranou, kde se začala věnovat svému peří - na křídlech kropenatému.

Jelikož se jednalo o zvláštní případ, upustil Statný z bezpečnostních důvodů od přistání na planetě s hlavní lodí. Sám prozíravě zůstal na palubě a vypustil výzkumný modul s astrobioložkou Hrabavou, Pernou a pilotkou Kuřinovou. Měsíc

této planety akryl mateřskou kosmickou loď před případným zpozorováním.

Expedice se vrátila před stanovenou dobou a se smíšenými pocity

"Planeta je hustě osídlena živými tvory rozmanitých druhů," ujala se slova Hrabová před nastoupenou posádkou, která neklidně plácala křídly. Po návratu astrobioložce trochu stouplo sebevědomí a dařilo se jí potlačovat svou roztěkanost a nervozitu. "Po pečlivém uvážení všech okolností jsme přistáli v mírném klimatickém pásmu, stranou od největších sídlišť. Naše citlivé detektory nás informovaly o blízkosti hledaných tvorů. Pozorováním jsme zjistili, že tito myslící tvorové," pilotka Kuřinová mezi tím spustila obrazový záznam, "žijí většinou v párech a z našich výzkumů vyplývá, že jejich hlavní činností je sledování záznamových obrazových zařízení a neustálé spory, které spolu vyřizují na frekvenci 16 až 20 kHz. Málem bych zapomněla," zapýřils se astrobioložka, také vychovávají mláďata."

"Snažili jsme se navázat styk s tvory pro nás zpřízněnými," přerušila Hrabová druhou astrobioložku Pernou, která chtěla také něco říci, a rychle pokračovala: "Náš průzkum ukázal, že tito tvorové žijící v symbióze se diametrálně liší svým způsobem uvažování. Proto jsme se zaměřili hlavně na ty tvory, kteří uvažují obdobně jako my. Kupodivu to byla vždy stejná polovička z páru a s ní jsme se tedy snažili navázat styk."

"Naše setkání s nimi probíhala celkem hladce. Největším překvapením pro nás však bylo, že jsme u nich svým vzezřením nevzbudili žádnou pozornost. Teprve prokázání naší totožnosti vyvolalo u těchto tvorů chaos a zmatené jednání, které však posléze nahradilo vzájemné porozumění. Jejich obdobný způsob myšlení, chování i ideály byly slibným příslibem pro rozšíření styků na vyšší úrovni, čemuž nebránil ani nás naprosto odlišný vzhled."

Hrabová se odmlčela, ne však na dlouho, aby nedala příležitost Perné. "U jednoho obydlí jsme však našli nám tělesně příbuzné tvory. Jejich podobnost s námi nám vyrazila dech, ale našli jsme tak vysvětlení snadného kontaktu s myslícími bytostmi této planety. Bohužel, rozumově jsou tito naši příbuzní velice zaostalí, i když se nedají popřít zárodky našeho intelektu. Je s nimi však krutě zacházeno, jsou zabíjeni a pojídáni, a to i tvory a námi myšlenkově spřízněnými."

"Vzhledem k obezitě kolegyně Perné," ta se už mezitím vzdala naděje, že by také něco řekla a začala se prohlížet v lesklé ploše stěny palubního počítače, "jsem z bezpečnostních důvodů přerušila výzkum," pokračovala astrobioložka Hrabová. "Urychleně jsme se vrátili i přes značné protesty pilotky Kuřinové, které začala jevit nevšední zájem o naše neinteligentní příbuzné. S jejich představitelem navázala kontakt zcela mimo rámec našeho programu," vzrušená pilotka schovala hlavu pod křídlo, "místo aby aktivně přispívala ke kontaktu s myslícími tvory."

Kosmická loď opustila odvrácenou stranu Měsíce a zmizela v nekonečném vesmíru. Lidstvo tak propáslo příležitost navázat trvalý a plodný kontakt s jinou civilizací.

Cizinci sice odlétli, ale na Zemi zůstalo mnoho lidí, kteří svým chováním a myšlením dokazují, že život ve vesmíru si není tak vzdálen, jak by se zdálo. Kde však tyto lidi hledat? Není to tak těžké. Stačí se rozhlédnout a poznáte je snadno. Zvláště v zimě.

Nosí totiž - pletené čepice a anténou.

ČERVENÁ MÍR

MAREK ŠÍP, 17 LET, LIBEREC

Raketoplán plul zvolna v kosmickém prostoru. Jeho pilot, Tony Harris, sledoval průzorem ubíhající povrch Země a přemýšlel o své budoucnosti. Uplynulo jen pár minut od okamžiku, kdy mu palubní počítač oznámil, že bojová stacionární družice, se kterou měl spolupracovat, byla nepřítelem vyřazena z činnosti.

Odmlčely se i ostatní družice, které patřily k Harrisovu vojenskému seskupení. Harris zůstal odkázán jen na informace, které mu sdělí radar lodi. A to bylo žalostně málo oproti tomu, co by potřeboval, aby mohl úspěšně čelit útoku nepřítele. Teď jen čekal, až bude zničen.

Z nečinnosti Harrise vyrušilo monotónní bzučení. Vycházelo spod obrazovky radaru. Překvapeně se na ni podíval. Na stínítku se pomalu pohyboval červený bod. Počítač tímto způsobem označoval nepřátelské družice. Naváděcí systém laserů ji změřil. Harris proměškal okamžik, kdy ještě mohl odvolat útok. Snad přeslechl předcházející zvukový signál. A tak jen čekal.

Ostrý tón zazněl z reproduktoru v okamžiku výstřelu. Zároveň červený bod z obrazovky zmizel. Pilot z toho neměl žádnou radost. Uvědomil si, že za chvíli se třeba někdo jiný bude takto dívat na svoji obrazovku a na ní zmizí bílý křížek - Harrisův raketoplán.

Dokud válka probíhala na Zemi, Harris chápal, že bylo o co bojovat. Ale ze Země je už jen radioaktivní koule bez života, ztracenou pozicí pro obě strany, okolo které teď krouží zbytek lidstva, který se už nemá kam vrátit. Kdo je tedy "vítězem"?

Harris opět netečně vyhlédl ven průzory lodi a ztrnul hrůzou. Několik desítek metrů od něj v prostoru visel raketoplán! Červený jako krev! A radar mlčel!

- To je konec! - blesklo mu hlavou a vrhnul se k ručnímu ovládání zbraní. Vtom si uvědomil, že nepřítel nezaútočil, ačkoliv už dávno mohl z Harrisova raketoplánu udělat popel. Překvapeně pustil rukojeť.

Oba raketoplány teď pluly několik metrů od sebe. Za okny pilotní kabiny červeného spatřil Harris oči pilota dívající se na něj a vedle velký list papíru s nápisem "MÍR!"

Než si Harris dobře uvědomil, co toto slovo pro něj znamená, byl oslněn obrovskou žhavou koulí, která zezadu udeřila do červeného raketoplánu. Ten se okamžitě rozpadl a spolu s ním i příděl bílého. V tom okamžiku už Harris neexistoval. Od místa výbuchu se zvolna vzdaloval raketoplán.

Byl celý černý.

SFK KROMĚŘÍŽ

STŮJ !

Stůj! Člověče, slyšíš? stůj !!!

-Co chceš ? Chceš mne zabít
prokletý robote, jako ty ostatní ?

Stůj! Zastav se a nespěchej!
Neprchej pryč !

-Zabíjíš mne, robote

To ne já. To tvá masovost
Tvoje programování života - sobě
i druhým...

-Go chceš, robote? Chceš mne zabít, jako
tolik jiných ?

Ne, nechci. Řekni mi, člověče, jak jsi
dokázal žít tolik tisíciletí ?
člověče, jak jsi dokázal tvořit ,
milovat, toužit

-Nevím, robote, nevím

člověče, proč nejsem jako ty?

-Nevím, opravdu nevím. Nezdržuj !
Nechceš-li mne opravdu zabít, nezdržuj

člověče, neutíkej. Počkej! Já chci
také milovat.

Já chci také tvořit. Jak jsi to dělal? Řekni,
proboha tě prosím, řekni mi to ...

-Nevím! Táhni pryč. Raději mne zabij, ale
nech mne na pokoji !

Prosím tě, na kolenou, prosím ...

-Neumíš prosit, jsi jenom automat.
Neznáš city.

Prosím, člověče... prosím tě ...

KOUPIL JSEM SI PSA

Koupil jsem si psa
je elektronický
Má červený očička
mňouká jako kočička
a bude se mnou navždycky

Koupil jsem si psa
Půjdem na procházku
A ač je celý kovový
a nikdy mi nic nepoví
třeba mi ukáže robotí lásku

ČLOVĚK

Můj dialog s počítačem
se změnil v jeho monolog
Pak jsem zmizel
a zůstal jen prach ...

Zatímco nezničitelný plastik
navěky zahřívají
zbytky mé touhy
poznávat ...

SOUD V MOZKU

Porotce neuron
pozvedá kladívko signálů
a řady pozitronů
zvědavě naslouchají

Úder
Tep
Bolest

Tiché vření v zástupu
obhájců mezimozku

Hlavní myšlenka tu ještě
není

Ale pračlověk
Robot
už existuje

MÚSY

Přilétly músy
Začal jsem malovat
a namaloval jsem obraz
Nejkrásnější na světě

Tak to říkají

Ty músy byly podivné
Měly oči-kontrolky
a hovořily
monotónním hlasem
Jejich těla byla kovové
a duše - z plastiku
a drátů
Jejich polibky
byly elektrické rány
které dodávaly sílu

Jsem nejlepší malíř
Jsem nejlepší robot
Miluji svět
a umění

BÁSNÍK VE MĚSTĚ

Město z panelů
a sklolaminátů
Rez barelů
Špína plastiků
a betonových plátů
Země-úl
bez oken
jediný dům
pro miliardy těl

Kdy a proč a kam a jak?
Víš počítač
-tvůj pán a duch a svědomí
Jsi schopen žít?

Kobka z betonu
barvy bez tónu
sedíš v plastiku
mlčíš? Básníku ???

PLANETA PŘELUDŮ II

Pralesy vztahujících se rukou
velkoměsta
Tápající a hledající
poznání

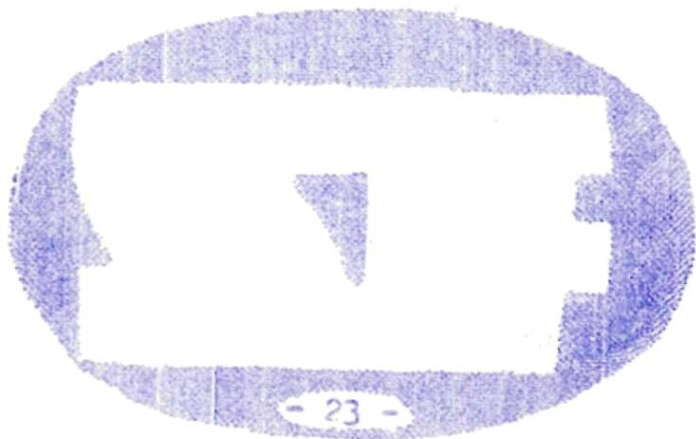
Má vesmírná loď
ne, lodička
vlastně jen člun
přistává

Ruce planety přeludů mne vstřebaly
Do morku kostí
Hledající v kovové výstroji
mé lidství

UKOLÉBAVKA

Hraj si můj synku
Tvůj táta je s tebou
a máma tiše
pouští monitor

Hajej můj synku
zapomeň na vzpouru
robot vždy poslouchá
Tak zákon zní ...

STUDIO: Stane se tak jednou za deset let, že se z řad vědců vynoří takový popularizátor, kterého by si veřejnost oblíbila. Vy jste jistě chodil do nějaké Lidové školy umění ?

J. GRYGAR : Tak pro astronomy zatím žádné Lidové školy umění nejsou, ale já jsem se vynořoval - abych tak řekl, když použiju vaší terminologie v televizi - celkem více než dvacet roků, protože mé první televizní pořady byly ještě živé. Takže ono to trvá nějakou dobu, než se to člověk zřejmě naučí.

S : Co na tom bylo nejtěžší ?

G : Já myslím, že nejtěžší je to, že ve studiu chybí většinou kontakt a divákem - který člověk má při přednášce - a zároveň to byla ta jediná jistota, která ni zbývala, že jsem si vzpomínal, jak to vypadá na přednáškách a podle toho jsem se snažil reagovat i v televizním studiu.

S : Víte, vy jste nám v těch pořadech bratislavských kolegů vykládal o vědě z pozice vědy. Já teď začnu trošku jinak. Zdá se, že ještě před vědci tu byli spisovatelé vědeckofantastických románů, kteří dávali vědcům popudy. Byl to Verne, Clarke, který předpověděl komunikační družici. Myslíte si, že i v těch současných vědeckofantastických románech jsou takové popudy pro současné vědce ?

G : Já teď asi většinu televizních diváků zklamám, ale nemyslím si to. Nemyslím si to a toho důvodu, že i v tomto směru došlo k velké proměně té situace vzájemného vztahu vědeckofantastické literatury a skutečné vědy. Jestliže třeba ještě v minulém století nebo v první polovině tohoto století to možné možná bylo, v některých případech, ale spíše výjimečných, tak dnes to zrychlení vědeckého pokroku je takové, že je to naopak věda, která může být inspirací spisovatelů vědeckofantastických povídek nebo románů. Prostě tu příroda staví před nás tek nádherné problémy, a my je dnes pomocí nejružnějších úskoků dokážeme řešit tak rychle, že právě ten je ta největší inspirace.

S : My jsme ale romantici, já se tedy zeptám na takové ty přetrvávající romantické sny. Myslíte si, že - nebo domnívají se vědci - že budeme moct cestovat proti proudu času? Domnívají se vědci také, že se někdy setkáme s mimozemskou civilizací?

G : Já jsem velice rád, že tu otázku kladete tímto způsobem, protože ...'domnívají se vědci'..., že já často vlastně vyprávím myšlenky jiných badatelů a musím z toho vždycky udělat nějaké takové shrnutí, které řekněme reprezentuje mínění většiny. Ovšem ve vědě se mnohokrát stalo, že ta většina neměla pravdu a že těch několik osamělých jedinců nakonec pravdu mělo. V tom je jakési riziko, ale myslím si, že dnes ta situace vypadá - když vezmeme tu většinu vědců - tak asi v tomto smyslu, že pokud jde o nějaké cestování, nebo vůbec ně-

jaké putování proti běhu času, tak že to nepůjde. Já vím, že je to velice riskantní tvrdit, že něco nepůjde, dokonce na televizní obrazovce, protože je známo, že mnohokrát - a to právě říká Arthur Clarke -, že když se takový postarší vědec o něčem domnívá, že něco je pravda, tak obyčejně se nakonec mylí. Ale myslím si, že to opravdu nepůjde, jestliže vůbec máme věřit základním principům fyzikálního poznání, které bylo v tomto století odvozeno a rozvinuto.

S : A mimozemská civilizace ?

G : Pokud jde o ty civilizace, tam už je to asi takové, že v pondělí, ve středu a v pátek bych vám nejraději odpověděl, že ano, a v úterý, ve čtvrtek a v sobotu, že to asi nepůjde, a v neděli prostě raději nebudu odpovídat vůbec, protože ty názory na existenci a počet civilizací a možnosti komunikace s nimi se tak rychle v posledních dvaceti letech měnily, už tedy za té mé televizní éry, že vlastně není nějaký ustálený názor a v podstatě jsou badatelé, kteří tvrdí, že jsme ve vesmíru úplně sami, a jsou badatelé, kteří tvrdí, že jenom v naší Mléčné dráze jsou miliony civilizací, čili to je obrovský nepoměr odhadů, a z toho je vidět, že v této otázce zatím tápeme a vědecky na ní odpovědět neumíme.

S : Vy jste tady hrdě prohlásil, že vědci základního výzkumu předběhli spisovatele vědeckofantastických románů. Tedy jaký objev, základní principiální objev, kvasí v tichu pracoven?

G : Víte, já bych na to nejraději odpověděl citátem, je hrozně rád používám citátů, a tohle je citát akademika ⁺Ambarstmena, který mne velmi zaujal a který se mi velmi líbí: "Ty objevy, které můžeme očekávat, asi nejsou ty největší." Ty největší objevy jsou ty, kde prostě nemáme nejmenší tušení o tom, že přijdou. Ale přesto, co teda tušíme: tak tušíme, že takový nejbližší objev, který by mohl velice podstatně pomoci astronomii, ale také fyzice, je objev existence gravitačních vln, tedy gravitačního záření z vesmíru. Protože základní teorie, kterou máme, to znamená teorie relativity, předpokládá, že tyto vlny existovat musí, a my bychom je rádi experimentálně našli. A to je zapeklitý oříšek, na kterém se podílejí pracovníci z mnoha disciplin, hlavně teda fyzikové a astronomové, v řadě laboratoří na světě, možná že k tomu také jednou přispějeme i my v Československu, ale kdyby se tohle podařilo, tak toho bych se chtěl prostě dožít.

S : A já vám řeknu jen jednu maličkou věc: toto předpověděl již dávno americký spisovatel science-fiction Ray Bradbury, když hovořil o tom, že si jednoho nedělního odpoledne připne taková antigravitační letadélka a budeme si létat v povětří... Já vám děkuju za návštěvu ...

G : Pardon, že vám skáču do řeči, já bych chtěl pro pořádek přeci jenom připomenout, že v době, kdy váš Ray Bradbury psal o těch antigravitačních křidélkách, tak můj Albert Einstein už dávno měl svou Nobelovu cenu za fyziku v almaře a pěkně zaprášenou.

++++
+/ foneticky

Podle pořadu 'Vysílá studio Jizerka' / 7. 1. 1984 /
zpracoval G. C.

RUDÍ ŽENY

HORACE B. FYFE

Oba muži se obořili do silného stromu s urputností, v níž se již odrážela únava. Staré sekery se střídavě zakusovaly do dřeva, slunce pražilo s mužům stékaly po těle kapky potu.

Opodál, na štěrkové krajnici stál Blackie, popotahoval se za bradku a díval se, jak se bílý zásek prohlubuje. Pak obrátil svůj hranatý a osmahlý obličej k prostranství z rozpukaného a záplatovaného betonu, kde hlídal Vito Podsaditý. Jejich pohledy se setkaly a Blackie mu pokynul.

"To stačí, Side a Miku. Poradíme se."

Rytmičné údery seker ustaly. Mike řečený Rudoch si předloktím přejel přes napůl oholený švihácký vous. Sid beze slova odešel vystrídat Vita.

"Už to bude," holedbal se Mike a pyšně zašilhal na zásek. "Myslíš, že je to příláká?"

"Jasně," odpověděl Blackie, plivl si do dlaní a zvedl jeden z chatrných nástrojů. "Vod toho tady jsou."

"Stejně je to zvláštní," řekl Mike, "že některý to vydrže a jiný se rozflákaj. Musej tady být už od mejch klukovskejch let... určitě sloužili už před poslední válkou."

"Vždyť toho kór moc na práci nemaj. Leda v zimě, když odklízej sniž, jinač sem tam položej záplatu a šmytec."

Mike zamračené pozoroval zničenou silnici. Ustoupil před horkem, které odrážela.

"Vrtá mi hlavou, jak můžou vědět, že na tom a tom místě je prasklina."

"Já si myslím, že jsou stroje, který říděj zase jiný stroje," vzdychl si Blackie. "Nevím. Tenkrát jsem byl ještě moc mladej. Tak co, Vito? Jde se na věc?"

Druhá směna se dala do rachoty. Mike ustoupil z dosahu odlétajících odštěpků a usedl do hebké trávy, nastupující do dalšího útoku proti krajnici. Vzduchem zakroužila tříška a dopadla mu k nohám. Zvedl ji a přičichl k ní. Voněla tak nějak opravdově, zvláštně.

Když se strom konečně položil přes silnici, Blackie je odvedl na místo léčky, které vybral už dopoledne. Bylo o padesát metrů výše po silnici směrem k troskám města, ale trochu stranou: skupinka stromů jim poskytovala stín a úkryt zároveň.

"Měli jsme si vzít něco k jídlu," řekl Vito.

Netušil jsem, že to bude tak dlouho trvat," řekl Blackie. "Ženský nám určitě už něco připravily."

"Dobře udělaly," řekl Mike.

Pohlédl na tenkou větévku. Chvilí vyčkal, pak popadl lovecký nůž opotřebovaný léty broušení a uřízl rovný kus větve. Začal ho ořezávat.

"Blbče!" protestoval Sid. "Chceš, aby si všimli pahýlu na stromě?"

"Co tě nemá! Na to nemaj mozek!"

"Prdlajs! Je to vidět jako dřív značka na rohu ulice. Myslíš, že si toho všimnou, Blackie?"

"Nevím. Možná." Blackie se opatrně zvedl! s podíval se přes ostružiní. "Vylezu na strom a kouknu, jestli někdo nejejde."

Povytl si kalhoty a hledal vhodné místo k lezení. Džíny měl kvalitní i když opotřebované a záplatované, a nechtěl si je natrhnout. Bylo stále obtížnější opatřit si ve starých troskách jakžtakž zachovalé ošacení.

Vybral si jednu nižší větev a odrazil se. Vzepřel se, vy-mrštil se nohama a svižně zmizel v listoví. Ostatní čekali dole. Sid občas pohlédl nahoru. Vito pokopával do jednoho z kyjů, který si přitesali ze starého břevna. Druhý kyj měl schovaný pod bundou, ale čouhalo z něho dost, aby se dalo poznat, že byly udělány z jednoho kusu dřeva, které bylo na jedné straně natřené našedo, a na druhé straně, k níž byla dříve přitlučena prkna, mělo pruhy a díry. U seker leželo svinuté lano.

Blackie stál vysoko v koruně a pozoroval betonovou stuhu.

Odtud, uvažoval, by jeden skoro řekl, že se město nerozpadá a že ještě žije.

Okna vzdálených domů, to byly jen černé díry beze skel, ale slunce dodávalo zdivu zdání bělosti a čistoty. Děravé střechy byly pro Blackieho stejně normální jako cary na většině lidí, které znal. Dále směrem do centre byl ještě důkaz zmizelé moci lidstva... nesmírná hromada rozbitých kamenů a roztaveného kovu. Zóna zarůstala podivnými travinami a mechy. Uplynou však ještě věky, než zakryjí tu spoušť.

Kopečky roztroušené podél silnice byly méně nápadné, zjevně byly halabala odstrčeny za šterkové krajnice... Rozpadající se kusy, které podle legendy měly být stroji, nichž se jezdívalo kdysi po silnici.

V zatáčce se cosi zaleskilo. Blackie přimhouřil oči, aby lépe viděl.

Sešplhal tak mrštně, že trojice dole ani nezaslechls šelestění listí. Seskočil mezi ně jako kočka.

"Už jdou!"

Nakažen tichým spěchem svých druhů, si rychle navlékl špinavou bundu. Vito se jednou rukou drbal na chlupatých prsou a druhou potěžkával kyj, který se v jeho ohromné ruce zdál lehký jako pírko.

Potichu sledovali Sida, který pozoroval skulinkou v mlázi. Plackie stál za ním. Udělal pohyb, jako by ho chtěl odstrčit, ale v tom okamžiku Sid pustil keř a dřepil si.

Ostatní zalehli do podrostu nebo za stromy a pozorovali silnici.

Náhle z dálky zaslechli volání sojky a zároveň v listoví nad nimi slabě zavanul vítr. Pak zaslechli další zvuk, bučivý a řinčivý.

Bez ohledu na výmoly a záplaty jela po silnici neměnnou rychlostí kolona tří vozů. Kolébaly se jeden za druhým a ob-jely správkou položenou na dřívější nedokonalou správkou, až nakonec zastavily poraženého stromu. Dva vozy byly buldozery a jeden byl kamión s náradím.

Zanedlouho se objevila skupina dělníků: zastup osmi robotů. Když došli k překážce, rozvinuli se a zkoumali ji po celé délce. Připomínali gigantické mravence.

"Co to dělají?" zašeptal Mike, přestože stroje byly od nich dobrých padesát metru.

"Zkoumají práci pro tu věc, co je sem poslala," odpověděl Blackie rovněž šeptem, "Vidíš ty světýlka, co maj nahoře na hlavách? Jednou mi někdo říkal, že díky jim fungují."

Někteří roboti si vzali z kamiónu pily a pustili se do kmene. Jiní se vybavili lany a háky, aby mohli překážku uber nit k buldozerům.

"Jen se na ně podívejte," povzdechl si závistivě Sid. "Nám to trvalo celý hodiny a voni už maj půlku za sebou!"

Dívali se, jak roboti rozřezávají strom přehrazující silnici, a nepřekračují přitom ani o kousek krajnici, a jak potom pomáhají buldozerům stahovat jednotlivé kusy stranou. Na druhé straně byl pod krajnicí skoro dvoumterový příkop. Kmen byl odtažen k příkopu a svržen do něj s prakotem větví a sprškou štěrku.

"Štěstí že jsme na svahu," zabručel Mike. "To by chlapa přerazilo, až by mu lezly střeva."

"Dejte na mě," řekl Blackie, "a vždycky budete ve správnou dobu na správném místě."

Mike se podíval na Vita a povysunul obočí. Vito vystrčil spodní ret a poslušně přikývl. Sid se usmál. Nikdo ale na vychloubání nic neřekl.

"Už se řaděj," upozornil je Blackie. "Jste připraveni, chlapi? Kde je lano?"

Někdo mu ho podal. S očima upřenýma ne silnici nahmatal konce lana a jeden podal Mikovi. Ostatní popadli kyje.

"A teď bacha!" poručil jim Blackie. "Já s Mikem srazíme toho posledního. Vy dva vyrazíte a majznete ho přes hlavu. A pořádně!"

"Dokud tam budem, tak nezdrhejte!" řekl velký Sid. "Pro následovat vás nebudou, ale dovedou se bránit. Nemám chuť, abych zase vodletěl dvacet kroků!"

Podívali se na bílou jizvu, která se mu od pravého ucha klikatila až pod límec bundy. Pak se obrátili k silnici.

"Dobrý!" zašeptal Blackie. "Pojízdnej materiál vodjíždí první."

Kamión a buldozery zamířily k městu a v určité vzdálenosti za nimi kráčeli roboti. Blížili se k místu léčky... začínali je přecházet.

Blackie si dřepł a dotýkal se země jen konečky prstů.

Když těžce procházel poslední robot, Blackie vyrazil z křoví, spojen s Mikem dvaceti stopami lana, které drželi každý za jeden konec. Rozběhli se za automa-

tem. Blackie pravou rukou rozhoupal lano. Na druhé zhoupnutí přeletělo robotovi přes hlavu. Viděl, jak se Mike zapírá nohama.

Robot zavrával. Nemotorně se natočil doleva a hmatal po překážce. Mike a Blackie znovu zatáhli. Stroj se otočil k nim a snažil se udržet rovnováhu. Jeho druzi pochodovali dál.

"Přehodíme se!" vyštěkl Blackie.

Mike mu pohotově hodil konec lana a v letu chytil konec Blackieho. Obíhali robota, aby ho spoutali. Blackie běžel až k okraji příkopu. Omotal si kus provazu kolem předloktí a seběhl dolů.

Za ním se sypal štěrk, jak se Mike oběma patami zapřel na krajnici. Pak uslyšel tlumený úder dopadu stroje.

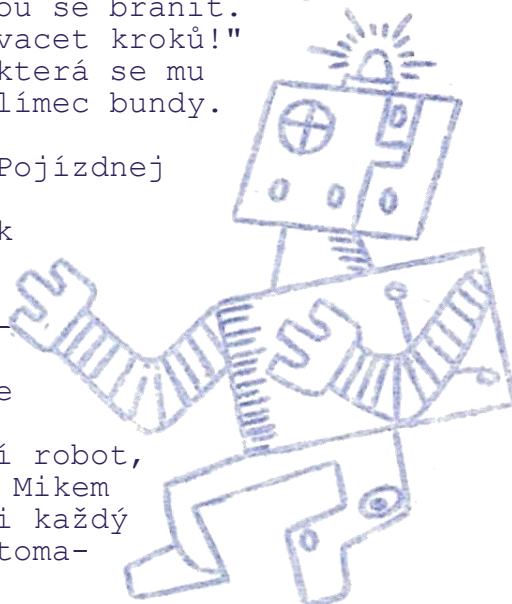
Blackie vylezl po náspu. Vito a Sid bušili kyji do neohrabaně se zmítajícího robota. Mike tančil kolem s vyceněnými zuby a dělal, jako že chce oběma nohama na robota skočit. Ale vzhledem k nebezpečí vířících kyjů radši svíral štěrku a házel je po robotovi.

Blackie se rozběhl pro sekeru. A právě v tom okamžiku Sid konečně přesně zasáhl robotovu hlavu.

Zajiskřila a sklo se rozbilo. Stroj se přestal hýbat.

"To je ono!" zasupěl Blackie. "To je ono: Stačí!"

Odstoupili. Zarputilé úšklebky zmizely. Hrst štěrku

proklouzla Mikovi mezi prsty a hlučně dopadla na beton. Muži se pomalu narovnali spíš hromadu beztvareho kovu než podivné zvíře v agonii.

"Seberem fidlátka a mizíme," řekl Blackie. "Mohlo by je napadnout poslat stroje, aby ho hledaly,"

Vito popadl robota se hlavu a stáhl no se silnice, pak ho připoutali ke dvěma trámům.

Asi za dvě hodiny vešli s břemenem mezi trosky, obešli roh ulice a zastavili se před poměrně zachovalou budovou. Před nimi běžel hlouček špinavých a polonahých dětí vykřikujících novinu.

Další dva muži a hrstka žen je s výkřiky obstoupili.

"Musíme se do něj pustit," řekl Blackie a podíval se oblohu. "Už bude tma."

Muži, kteří měli stráž, zaběhli do vchodu z leštěné žuly a vrátili se zakrátko s nástroji: s kladivy, pákami a sekerami. Za nimi se tlačily ženy s nádobami a starými hrnci. Čtyři muži, znavení nesením robota, odstoupili.

"Kde máme začít, Blackie?" zeptal se jeden z mužů, zatímco čekal, až ženy uvolní lano a trámký.

"Zkuste všechny klouby. Pak ho prorazíte uprostřed a dostanete se na hlavní nádrž."

Díval se, jak kov podléhá úderům. Robot byl postupně zbavován končetin a z ran vytékala tekutina, promazávající složitý mechanismus. Ženy ji chytaly do kanystru.

"Přines šálek, Judy," řekl Blackie své ženě, štíhlé plavovlasé dívce. "jsem zvědavěj, jestli je to ta samá kvalita co posledně."

Když procházeli halou posetou odpadky, zapálil ohnivou hůlka. Judy ho následovala do temné chodby. Rozhrnul kůže nahrazující dveře. Pak přistoupil ke stolu a zakopl. Okno sice ještě nebylo utěsněno proti nočním chladu, ale vedlo na dvůr obehnaný vysokými zdi. Pro oči zvyklé na prosluněnou ulici, byla tato místnost tmavá. Judy nalila olej do podomácku zhotovené lampy. Počkala, až hadrový knot dostatečně nasákne, a pak ji podala Blackiemu, který hůlkou zapálil knot.

"Hoří bezvadně, Blackie," řekla dívka a přikrčila nos nad první štiplavostí olejového kouře. "Príma. To je klika, že hned první den je takovej úlovek."

"Řekni zbývajícím deseti paničkám, ať šetřej," upozornil ji. až ho úplně vyprázdníme, mělo by toho být na měsíc nebo na dýl.

Sfoukl plamen hůlky a zamyšlené upustil ohořelé dřevo na podlahu.

"Nejsem žádněj koumes," řekl. Jinak bysem přišel na to, jak nějakýho donutit, aby obdělával zahradu. Možná že jednou... Ale tenhle druh odmítá dělat cokoli jinýho než opravovat tu jejich silnici. K čemu ta je dobrá?"

Žena opatrně postrčila lampu doprostřed stolu.

"Každopádně to bude lepší než loňskou zimu," řekla. "Teď už budeme mít světlo."

++++
Let There Be Light /1952/
Que la lumiere soit
in: Historie de fins du monde, Le Livre de Poche, Paris 1974
Přeložil J. Hlavička

JIŘÍ KARBUSICKÝ, SFK LIBEREC

Les. Tma. Obloha posetá tisíci světelných bodů. Úzká pěšina utopená v temnotě. Zvuk dlouhých, pomalých kroků. Těsně vedle ustrašené cupitání. Vzdálené zářící oči nočních zvířat. Studené. Nemrkající. Hadí.

- Neboj se, mrňousku, nic ti neudělají. Vždyť jsem tu já

...

Chladná ručka v otcově dlani. Ostrá tráva vlhká noční rosou. Nohy obuté do vysokých bot. Země tvrdá jak kámen.

- Měli jsme vzít Míňu, chránil by nás.

- Je ještě malý. Umácel by se a nachladil. Už jednou měl namále.

- Nesl bych ho. Umí vrčet. Nikdo by si na nás netroufnul.

- V noci musí spát.

Vyšlapaná cestička odbočuje vlevo. Vepředu se zvedá prudký svah. Vrchol - temný zub na obloze. Muž míří k němu.

- Tam ne!

Slídivý pohyb světýlek.

- Máš z nich strach? Jsou zbabělí: Pojď!

Křečovitě svíraná ruka vázne za zády. Krok. Těžká noha prudce dopadá na drobnou suť. Chřestivý ostrý zvuk. Hrůzné oči mizí.

- Vidíš? Pojď! Nahoře ti něco ukážu. Něco, co jsi ještě nikdy neviděl ...

Ostré větve neviditelného keře nečekaně přehrazují cestu. Lehce se lámou. Suché, mrtvé.

- Neškrábl ses? Obejdeme ho... Musíme stejně trochu stranou, mimo převis... Dlouho jsem už tady nebyl.

- A co mi chceš ukázat ?

- Až nahoře. Teď dávej pozor, ať neupadneš a nepotlučeš se. Máma by nás pak vyhubovala.

- Měli jsme ji vzít s sebou.

- A překvapení? Na to jsi zapomněl? Co ji v zimě zahřeje?

- Ona neví, že jsme šli pryč?

- Neví.

- Dala mi do kapsy jídlo.

- ... To jsem byl já. Kdybys měl po cestě hlad.

Malé kamínky se kutálejí ze svahu. Rachotí a strhávají další. Stoupání nemá konce.

- Už mne bolí nohy. Sednu si.

- Co jseš to za chlapa? Koukej něco vydržet... Kdyby tě tak viděly sousedovy holky, že jim to ráno řeknu? Budou se ti smát.

- Vždyť jdu !

- Už zbývá jen kousek. Pak půjdeme s kopce, odpočineš si.

- Slíbil jsi mi ...

- Já vím. Ale až nahoře.

Sklon půdy se prudce zmírnil. Vrchol. Několik posledních kroků. Zastavili se. Muž se rozhlédl. Všude okolo zářivá nebeská klenba, jen dole ohraničená zubatým, tmavým obzorem. Skvělé místo. Nejlepší.

- Cos mi chtěl ukázat ?

Sotva vzrostlé stvolý rostlin stín mrňouskovi výhled. Muž se sehnul.

- Podej mi ruku! ...Sem si sedneš, rozumíš ?

- Za krk ?

- Ano ... Tak co, už vidíš?
- A co ?
- To nad tebou! To kolem! Copak. tem nic není?
- Puntíky ?
- Jo, ty bílé tečky. Líbí se ti? Tolikrát jsem ti už o nich vyprávěl a teď je konečně můžeš vidět ... Kam to koukáš?
- Mám nudli.
- Tak si ji utři ... Ty puntíky jsou hvězdy ...
- Jsou k jídlu ?
- Existují! Copak je to málo? ... Podívej se támhle. Vidíš ten shluk teček? ... Tam jsme žili dřív.
Nebylo to přesné. Slunce se nacházelo daleko za středem Galaxie. Muž pokračoval :
- Nechceš se tam někdy podívat? Přesvědčit se .
- Ne.
Prokletá planeta! Příliš rajská na to, aby se někomu z ní chtělo pryč.
- Poznat města, lidi ...
- Není tam máma!
Dětský argument. Jednou řekne: - Není tam les! Náš les! Jako kdysi starší syn. Nelze se na ně zlobit. Ani na ostatní děti. Jsou jiní. Praktičtější, Hvězdy je nezajímají. Nespojují s nimi svoji budoucnost.
Zklamání hlas vytrhuje ze zamyšlení:
- To je všechno?
- Ne, ještě ne. Buď trpělivý! Musíme hledat. Pozorně.
- Co ?
- Jeden puntík. Jediný, který se pohybuje. Družici. - Nejisté gesto rukou. - Lítá v tomto směru.
- mNa něm jste taky žili?
- Ne. Letěla sem příliš dlouho. Nikdo by ...
Jak vše vysvětlit dítěti? Jak popsat to, co sám znal jen ze zmateného vyprávění? Prvotní informace tvoří již jen rozbitou mozaiku. Strípky. Chaotické nic. Zbytek se ztratil v řetězu generací. Na cestě k barbarství. Nezadržitelném sestupu.
Co říci? Že putovala mnoho let prostorem jen proto, aby přivezla všem tak známou... hromadu rzi? A tak jen dodal:
- Rozhlížeš se.
Sám taky zvedl hlavu... Těkavý pohyb očí. Nic. Jen nehybný vesmír. Malé pootočení a znovu ...
Musí ji najít! Alespoň tuto věc chce předat. Důkaz o původu. Bez něj by ani on sám nevěřil ...
- Támhle je, tati!
- Kde ?
Ano! Už ji vidí. Sotva zřetelně se přesouvající mezi hvězdami. Ocelové skořápka. Prázdňá. Mrtvá. Věčná.
Mění barvu? Zvětšuje se? Výbuch?
Němý úžas muže. Nechápnuté oči dítěte.
Dlouhý záblesk konečně pohasl.... Bílý bod pokračuje ve své cestě. Muž si oddechl. Tenký hlásek rozbíjí ticho :
- Ví o nás!
Nač chlapci brát iluzi? Čím ji nahradit? Družice odletá ? Koriguje dráhu? Přilétá? Neví.
Jisté je jen jedno. Není jejich. Ta stará je totiž bez paliva. Bez možnosti měnit směr letu. Je pouhým památníkem. Nové vzplanutí.
- Mrká !
Jak dlouho vydrží dítěti okouzlení? Vzpomene si někdy na tento okamžik ?
Odkud se vzala? Pravda, čekají ji. Mnohem později. Odkud tedy? Nevěděl o žádné takové hvězdě. Blízké. Civilizované. Silné. Lidské.

Nedoufal v zázrak. Zákony přírody jsou neúprosné. Nulový koridor je blokován. Zahlcen transportovanou hmotou, Lidmi. Stroji. Směrem od Země i k ní.

Ale z opačného směru? Volného vesmíru? Neznáma?

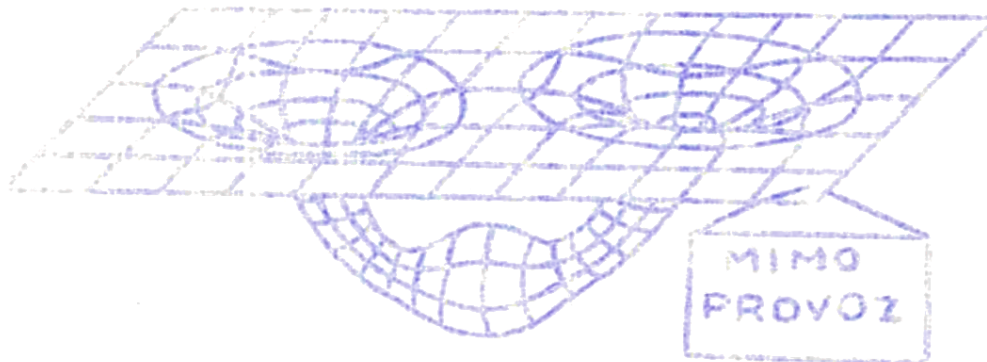
Zítřka se sem vrátí. V noci. Pak se rozhodne, co podniknout dál.

- Půjdeme! - řekl.

Postavil chlapce na zem. Zvedl své zbraně. Orosené. Nůž. Luk.

Pokračovali v cestě.

Temnota. Strmý svah dolů. Zvuk dlouhých, pomalých kroků. Těsně vedle cupitání ...

JIŘÍ
KARBUSICKÝ
SFK
LIBEREC

Konečné návrat!
Oprava té pixly se už táhla příliš dlouho. Dva měsíce v absolutně nemožných podmínkách. Pořád jen tytéž tváře, zábava žádná. Všichni jsme si moc přáli shodit ze sebe ty hnusné žluté hadry

a zapomenout na ně. V nich byl každý tak uniformní, bezejmenný.

S chutí jsme lezli do civilních šatů. Do takových, které si každý z nás vybral sám, ze své vůle. Pak jsme jeden na druhého pohlédli - překvapení a zklamání. Opět jsme byli uniformní.

H L Á S K O V Á   K Ř Í Ž O V K A

Tajenku tvoří jméno českého autora sci-fi a jeho díla

Sestavil: Josef Böhm

Legenda : VODOROVNĚ

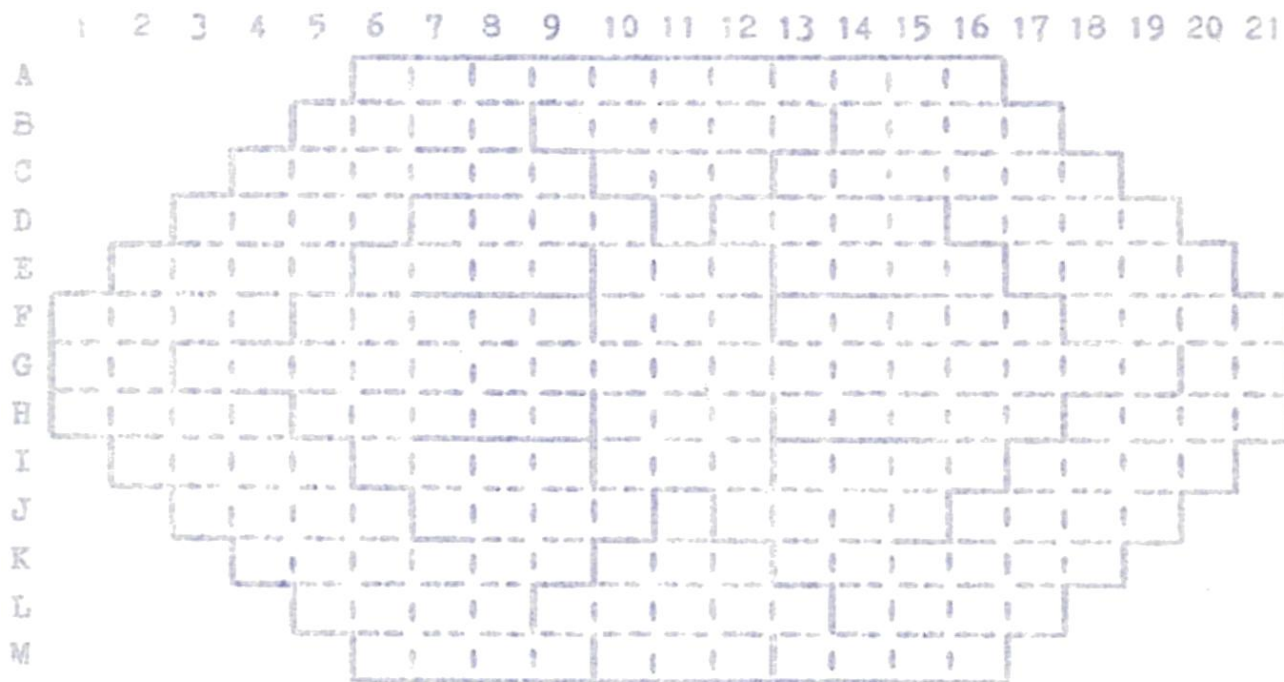
A: Tajenka /dílo/. B: Podstavec; zvyk; část rostliny. C: Tajenka /příjmení autöre/; poukázka na peníze, pobřežní zátoka. D: Označení měkké stupnice; vyrážka na rtu; označení poloměru; šedá; Státní banka československá. E: Úbytek váhy kapaliny; podnik v Trutnově; administrace tohoto listu; sídliště v Peru; šumivé víno. F: Druh koření; planetka; kožešina kolem krku; tamhleto; obec okresu Semily. G: Řeka v RSFSR; tajenka /dílo/; ukaz. zájmeno. H: Slovní závazek; avivážní prostřed-

ky; vodohospodářská inspekce; kolektiv, protiklad. I: Ukazovací zájmeno; telurid ytterbia; sídliště v Belgii; přístavní hráz; sídliště v Norsku. J: Útok; obyvatel evropského soustroví spojka; elektricky nabitý atom; člen rodiny. K: Náčelník kozáků; vysoké karty; tajenka / jméno autora/. L: Obilnina; přítel /špan./; citosl. cvaknutí. M: Vyhynulý nájedník; SPZ Prahy města; franc. mužské jméno.

SVISLE

1: Zpěvavý pták. 2: Podnik v Kladně. 3: Ženské jméno. 4: Sloučeniny kyselin a zásad; chem. značka uranu; písmeno řecké abecedy. 5: Podnik: v Sušicích; orgány sluchu; útočný vojenský pakt. 6: Pouzdro na šipy; cviky; nápoj. 7: Uganda, Kanada a Čína; typ železnič. vozu; řeka v Brazílii; SPZ B. Bystrice; zkr. megaelektronvltu. 8: Vazač /slang./; pražský herec /Josef/; vytýčený směr. 9: Název písmene n; SPZ Karviné; římské peníze; německy jedna; chemická značka argonu. 10: Přivlastňovací zájmeno; vylupovat byty; ženské jméno /zastaralé/. 11: Tříska/slov./; přání; světadíl. 12: Citoslovce syknutí; oslavovati; titul tureckých úředníků. 13: Tel. spol. Kuvajtu; zkr. mezní hodnoty; odhad; škůdce šatů; část vozu. 14: Slov. město; normalizační společnost USA; část základního vybavení vojáků. 15: MPZ Nigeru; plošná míra; Maďarsko; SPZ Litoměřic; číslovka. 16: Zvyk/kniž./; také toto; ovanutí /kníž./. 17: Rozhlas. spol. Thajska; středová přímka; chlapecké jméno. 18: Koupit /esperanto/; značka tuny; obec okresu Teplice. 19: Druh středověkého mučidla. 20: kov. 21: Duševní otřes.

NÁPOVĚDA: E- Mara; I- Aat; Osen; 7- Una; 17- Tnbs

Tajenku tvoří jméno a příjmení amer. autora SF a názvy jeho šesti povídek / vyšlých v češtině /. Sestavil G. C. .

Legenda :

VODOROVNĚ

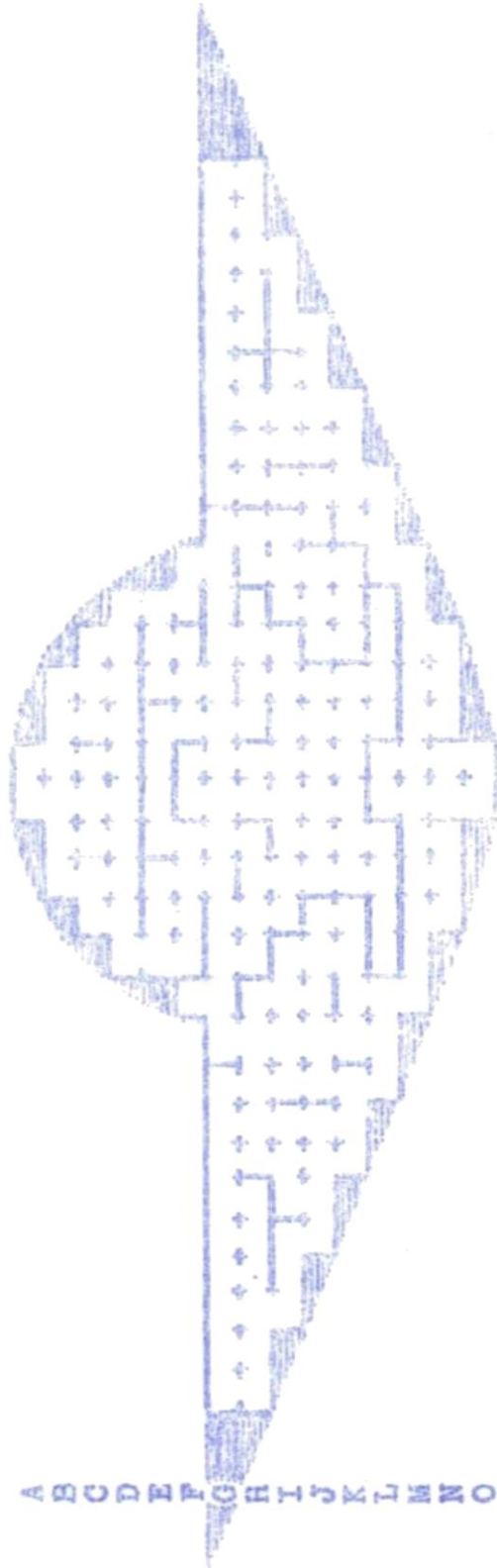
- A: kilometr,
 B: zláme zbývající část,
 0: Ústřední výbor; ukazovací zájmeno; mezinárodní normalizační společnost,
 D: tajenka / dílo /,
 E: neuspořádaný tanec; druh obilí; bývalá zahr. automobilka,
 F: předložka; čs. automobilka; ne /angl./; znáš; název hl. f,
 G: Tajenka /dílo/; tajenka /dílo/; tajenka /dílo/,
 H: povíti; č. herec; kůň /5. pád/; římsky 1500; slovní závezek; zkratka slinutého karbidu; zešikmená plocha; mužské jméno /nepříteliš časté/,
 I: ženské jméno; okrasný pták, menší literární útvar; tajenka /dílo/; lat. lev; spojka; kořist při loupeži; pes /mn. č./;
 J: ronění slz; oblek soudce; chytit; 24 hodin; zkr. Lidových milicí, tento,
 K: vlastnost chybějící strojům; otvor; moje poděkování; souhlas; píseň /angl./.
 L: SPZ Prahy; tělesný pohyb; označení našich letadel; obroubit nití, zázrak,
 M: tajenka /dílo/,
 N: vlastnit; název hl. n; obchodní dům v Moskvě,
 0: ukazovací zájmeno.

SVISLE

- 1: Povel koni k zastavení,
 2: letecká značka Belgie
 3: ab...,
 4: Římskou číslicí dvě; římsky tisíc,
 5: označení měřítka žel modelů; SPZ Prahy,
 6: ano /španělsky/; MPZ Polska,
 7: tajenka /jméno autora/,
 9: osoba zodpovídající za honidbu /zast./,
 9: ženské cizí jméno,
 10: chemikálie,
 11: předložka; zub slona; amer. výrobce počítačů,
 12: divadelní kus; monogram redaktora fanzinu MFF UK; mycí prostředek; římsky 50; značka litru,
 13: Ústřední výbor; zkratka elektronvltu; a tamten; bůh slunce; značka vltu; dovednost,
 14: slovy 2; pohybovat se chůzí; nedovede; zná,
 15: pohoří na Barsoomu; školáci; poklesnutí na kolena; ono /angl./,
 16: opak záporu; spojka; myslivec; zředěná kys. octová,
 17: člen rodiny; tuna; zemře jí manžel, biograf,
 18: označení extrému; druh obilí; přírodní provaz; kilogram,
 19: vysoká karta; změna o púltón; občan Lotyšska; citoslovce bolesti,
 20: okresní výbor; cit. odhánění; označení sov. proudového letadla; ano /rusky/; spojka; milimetr,
 21: římský pozdrav; MPZ Itálie; chem. značka bóra; přírodní textilní materiál; tuna; zkratka elektronu,
 22: citoslovce ulétnutí; suchá tráva; zkr. Nár. divadla /pозпátku/,
 23: úloha, ano /špan./,

- 24: tajenka příjmení autora/,
- 25: tendence,
- 26: mladý angl./,
- 27: Mladý svět, politická ekonomie,
- 29: dětský fuj; zkratka názvu sbírky sov. SF povídek/ed. Sa-
turn/,
- 29: citoslovce střílení; předložka,
- 30: trhej,
- 31: římská číslice dvě,
- 32: název hlásky n.

1 3 5 7 9 11 13 15 17 19 21 23 25 27 29 31
 2 4 6 8 10 12 14 16 18 20 22 24 26 28 30 32

A B C D E F G H I J K L M N O

POZN: ČÁPKY NAD PÍSMENY NESOUHLASÍ

ČÍSLO ILUSTROVAL G. C.